KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 45 — 1927 | Federated Pressin jäsen | Maanantaina, huhtik. 18 p:nä—Monday, April 18 | Member The Federated Press | XI Vuosik. — Vol. XI

JÄTTILÄISLIIKE SACCON JA VANZETTIN PELASTAMISEKSI

PROTESTITULVA KASVAA. RUOTSISTA JA SVEITSISTÄ SAAPUNUT PROTESTEJA

Boston. — Yleinen syyttäjä Art-ur K. Reading on tutkinut lakipykälöitä, jotka koskevat kuvernöörin altaa Saccon ja Vanzettin jutun uotoisissa tapauksissa. Tämä johuu siitä, että valtion lainlaatijaunnassa taistellaan sellaisen pääöksen puolesta, että juttua tutkiaan nimitettäisiin komitea. Kuernöörillä on lainlaatijakunnan äätöksestä huolimatta täysi valta utussa, joten lainlaatijakunnan äätös, jossa pitäisi olla neljän viiesosan enemmistö, ei vaikuta asian mitään.

Walshiin vedotaan

Saccon ja Vanzettin puolustuskoitea on lähettänyt Yhdysvaltain enaattori Walshille vaatimuksen, ttä hän alkaisi painostamaan jun tutkimista. Massasta valittuna enaattorina hänellä on komitean ielestä velvollisuus siihen.

Protestitulva kasvaa

Eräs huomattavimpia kirjelmiä, ita kuvernöörille on lähetetty, on apunut Mt. Holyoken yliopiston fisofian ja psykologian opettajilta. n on allekirjottanut 52 profesria. He väittävät, että tuomari hayer on ollut puolueellinen jutta johtaessaan ja vaativat tutkijamitean muodostamista.

Harvardin ylioppilaat ovat kokosessaan käsitelleet ylioppilaiden htautumista juttuun. Ennakkotiet kertovat, että ylioppilaiden jouossa on ylivoimainen enemmistö, ka vaatii tutkimuksen toimeenpamista.

Joukkokokousta järjestetään

Saccon ja Vanzettin puolustuskotea on parhaillaan järjestämässä stoniin ja tulevaisuudessa muualin, jättiläismäistä mielenosotuskousta. Sen tarkotuksena on paistaa virkailijoita antamaan tuouille miehille oikeutta.

Tutkijakomitean nimittämistä vaaat tällä kertaa m.m. seuraavat silöt ja ryhmät: Columbian yliston yhteiskunnallisten probleen klubi, Wellesleyn opiston hisian opettaja Edwin E. Curtis, n A. Walsh, Harvardin yliopisjohtavia miehiä, Edwin H. Hall, in tunnettu Harvardin yliopisneuvonantaja, Muriel S. Cur-Wellesleyn Bibliakomitean joh-, ja näiden lisäksi lukemattomia emmän tunnettuja yksilöitä ja miä.

Näiden ohella on saapunut palkirjelmiä, joissa vaaditaan Sac-ja Vanzettin pikaista vapauttata. Niiden joukossa on United tile Workers union New Yorkin sto. Industrial Defense yhdistys tonissa ja lukuisia muita, monet otettu ulkomaalaisilla kielillä. Eräs opettajatar on lähettänyt elmän jossa hän lausuu: "Jos ä miehet joutuvat sähkötuoliin, minä en voi koskaan saada nelmaa, jonka perusteella minä in opettaa lapsia tuntemaan nioitusta valtion laitoksia koh-."

otsista ja Sveitsistä saapunut protesteja

uotsin ja Sveitsin sosialidemoktiset puolueet ovat lähettäneet imuksen, että Saccolle ja Vanille täytyy jakaa oikeutta.

Vanzetti kirjottaa

anzetti kirjottaa kuumeisella ellä kuolemansellissään Bosto-. Kukaan muu kuin Sacco ei mitä hän kirjottaa. Arvellaan n kirjottavan kuvernööri Fulleselostusta jutusta. Toiset taas levat, että hän kirjottaa kirjutun johdosta. Vanzetti tuskin syömään ja nukkumaan, niin esti hän kirjottelee sellissään.

adan työväen puolustusliitto hottaa osastojaan energiseen toimintaan Saccon ja Vanzettin vapauttamiseksi

ronto. — Tässä kaupungissa tseva Canadan työväen puolusiton kansallinen virasto on länyt kaikille alaisilleen osastoilertokirjeen, jossa osastojen keaan käyttämään kaiken energiansa Saccon ja Vanzettin vapauttamiseksi, mikä voidaan tehdä seuraavia menetelmiä käyttäen:

Puolustusliiton osastojen toimesta on lähetettävä lähetystöjä paikallisten työväen ammatillisten yhdistysten ja muitten työväen järjestöjen luo ja kehotettava niiden lähettämään anomuksen Massan valtion kuvernöörille Saccon ja Vanzettin vapauttamiseksi.

Puolustusliiton osastojen on järjestettävä erikoisia kokouksia, joissa on vaadittava, että Sacco ja Vanzetti vapautetaan ilman ehtoja.

Puolustusliiton osastojen on pyrittävä yhteistoimintaan vappukomiteain kanssa ja huolehdittava siitä, että vapunvietosta muodostuu solidaarisuuden osotus Saccolle ja Vanzettille.

Kiertokirjeen lopussa kehotetaan puolustusliiton kaikkien osastojen raporteeraamaan kansalliseen virastoon siitä, mitä osastot ovat tehneet Saccon ja Vanzettin vapauttamistaistelun hyväksi.

Neuvostokongressi jälleen koolla

Moskova. — Neuvostoliiton yleinen viidestoista neuvostokongressin avajaistilaisuus pidettiin toissa sunnuntaina. Avajaispuheessaan viittasi Rykov, että neuvostohallitus ei suunnittele rajuja toimenpiteitä Pekingin hallitusta kohtaan. Tilanteen kriitillisyyden takia Venäjän ja Kiinan suhteiden keskustelu on siirretty muutamalla päivällä.

Venäjällä on yleisenä käsityksenä, että ei kestä kauaakaan kuin Tshangtsolinin mahti on kukistunut ja Pekingkin joutunut kumouksellisten käsiin, jolloin on tilaisuus Venäjän ja Kiinan suhteet oikein järjestää.

Neuvostokongressissa on edustajia yli Neuvostoliiton, kaukaisimmiltakin perukoilta. Edustajien joukossa on useita naisiakin, niiden joukossa vielä eräs muhamettilainen huntua kantava nainen.

Jumalanpilkkatuomiosta vedotaan

Toronto. — E. Lionel Cross on jättänyt oikeusviranomaisille hakemuksen, missä pyydetään oikeutta tahi lupaa vedota tuomari Coatsworthin Ernest V. Sterrylle jumalan pilkkaamisesta antamasta kahden kuukauden vankilatuomiosta, johon liittyi suositus Sterryn maastakarkottamisesta. "Jos uusi kuulustelu myönnetään", sanoo Cross, "niin haluan minä, että se tapahtuu valamiehistön edessä." Cross sanoo mainittua tuomiota lakivastaiseksi.

DETROITIN TYÖVÄESTÖ IMPERIALISMIA VASTAAN

Detroit, Mich. — Detroitin työväenliitto on virkailijoittensa vuotuisessa kokouksessa päättänyt yksimielisesti vaatia Yhdysvaltain hallituksen kutsumaan viipymättä sotajoukkonsa pois Kiinasta. Sen yhteydessä protesteerataan Nankingin verilöylyn johdosta. Kokouksessa valittiin edelleen edustaja Detroitin imperialismivastaisen yhdistyksen kokouksiin.

TSHEKKOSLOVAKIALAINEN KOMMUNISTI KARKOTETAAN

New York. — Ecanuel Vajtauer, tshekkoslovakialaisen Obrana-nimisen lehden entinen toimittaja, joka äskettäin määrättiin karkotettavaksi Tshekkoslovakiaan syytettynä laittomasta maahan tulosta, joutuu viikon kuluttua lähtemään. International Labor Defense yritti estää hänen karkottamisensa, koska hän on pidettävä poliittisena pakolaisena.

Tiedotukset Kiinan kumouksellisten huonosta sotaonnesta kokonaan harhaanjohtavia

Kumoukselliset eivät ole kärsineet tappioita. — Imperialistien uhkavaatimukset Nankingin tapahtumain johdosta. — Kumoushallitus protesteeraa kansainvälisten lakien vastaisista hävitystöistä ja vaatii tuhotusta omaisuudesta täyttä korvausta. — Brittiläisvastaisen liiton konferenssissa järjestetty boikotin käyttäminen

Shanghai. — Kaupungissa olevien kantonilaisten joukkojen komentaja Pai Chunghsi on tiedottanut sotatilanteesta seuraavaa:

"Tiedot, joita ulkomaalaiset sanomalehdet ovat levittäneet sotatoimista Jantse-joen piiristä, ovat koonaan harhaanjohtavia. Todellisuudessa vain joitakin rykmenttejä sotaväkeämme on mennyt Jangtsejoen ylitse, eikä mitään huomattavimpia liikeitä ole tapahtunut. Tilanne on seuraava:

"Meidän sotasuunnitelmamme pohjoista hyökäystä varten päätetään tiistaina pidettävässä militarikonferenssissa Nankingissa. Me jatkamme taistelua niitä vastaan, jotka meitä vastustavat. Ei ole tilaisuutta kompromisseihin.

Kaksi entistä pohjoisten joukojen kenraalia, nimellisesti Li-Pao-Chang ja Chang Chung-Li vetäytyivät eroon pohjoisista joukoista ja tulivat kantonilaisten puolelle. Heidän joukkonsa ovat viime päivinä tulleet Jangtse-joen yli etelään, jossa ne sijotetaan kantonilaisten joukkoihin. Chinkiang on hallussamme. Yangschow on evakuoitu, mutta ainoastaan strategisista syistä."

Imperialistien uhkavaatimukset

Shanghai. — Yhdysvaltain, Englannin, Ranskan, Japanin ja Italian ylikonsulit ovat jättäneet kumoushallituksen täkäläiselle ulkoasiain komissionerille Kuotaitshille valtojensa samanmallisen nootin Nankingin tapahtumien johdosta. Samaan aikaan jätettiin samat nootit Hankoussa kumoushallitukselle:

Noissa nooteissa on kolme seuraavanlaista vaatimusta:

1. Rangaistava sotilaita ja päällikköitä, jotka ovat vastuunalaisia ulkomaalaisten murhaamiseen ja haavottamiseen sekä sopimattomaan kohteluun toisia kohtaan.

2. Kantonin armeian ylipäällikön on annettava kirjallinen anteeksipyynti ja lupaus olla käyttämättä väkivaltaa ulkomaalaisten rauhaa ja henkeä kohtaan.

3. Suoritettava täysi korvaus tehdyistä vääryyksistä ja vahingoista.

Nooteissa suurvallat niinikään varottavat, että elleivät kantonilaiset viivyttelemättä ryhdy vaatimuksia täyttämään, niin ovat suurvallat pakotettuja ryhtymään semmoisiin toimenpiteihin kuin parhaaksi näkevät.

Kumoushallitus protesteeraa

Shanghai. — Kumouksellinen hallitus on ilmaissut ihmettelynsä siitä, kun imperialistiset vallat vaativat korvausta Nankingin väkivallanteoista, lainkaan määrittelemättä moisten vaatimusten pätevyyttä tai arvioimatta tehdyn tuhon suuruutta.

Protesteeraten kiinalaisten huollon alla oleville alueille tehdyistä brittiläisten ilmailijain hävitysretkistä, imperialististen sotajoukkojen hävittämistä lennätinjohdoista, joita kiinalaiset ovat laittaneet sotilaallisia tarkotuksia varten, ja brittiläisten sotajoukkojen etenemisestä ulkopuolelle kansainvälisen kaupunginosan, ovat kansallisvallankumoukselliset viranomaiset huomauttaneet, että heillä on myös vaatimuksia esitettävänä. Näitten seikkain ynnä Kiinan yliopiston välineiden hävittämisen ja ryöstämisen, minkä 200 brittiläistä sotilasta toimeenpani t. k. 9 p:nä, selittävät kansallisvallankumoukselliset viranomaiset olevan Kiinan alueellisen loukkaamattomuuden, itsehallinnon ja kansainvälisten lakien törkeää rikkomista. Siksipä ovat he Britannian pääkonsulille jättäneet ankaran protestin "vaatien takuuta siitä, etteivät moiset teot tule uudistumaan sekä täyttä korvausta tehdystä vahingosta. Sitäpaitsi me vaadimme anteeksipyyntöä lippumme häpäisemisestä ja siitä kun brittiläiset joukot ovat menneet yli rajan kiinalaiselle alueelle."

Boikotin käyttäminen hyväksytty

Shanghai. — Imperialistivaltain uhkavaatimusten kiihottamina ovat kiinalaiset turvautuneet boikottiin, mikä on tehoisin ase imperialisteja vastaan. Boikotin käytäntöönottamisesta päätettiin koko kansakunnan laajuisen brittiläisvastaisen liiton kokouksessa ja jo tiistaina astui boikotti voimaan Kantonissa, Hongkongissa ja Shanghain kiinalaisessa kaupunginosassa. Boikottia seikkaperäisemmin suunnittelemaan valittiin erikoinen komitea.

Turkistyöläisten radikaaliset johtomiehet pantu vankilaan

New York. — New Yorkin turkistyöläisten yhteisneuvoston yksitoista johtajaa, Ben Gold heidän joukossaan, on raastettu Nassau kauntin vankilaan. Takaus, joka oli $10,000 miestä kohti, on poistettu tuomari Smithin määräyksestä. Tämänmukaisen määräyksen teki syyttäjä Edwards.

Jack ja Michael Barnett, jotka Rockville ja Centerissä ovat runnanneet ei-union turkisliikettä, ovat valtion päätodistajina. He väittävät, että syytetyt ovat heitä viillelleet veitsillä ja hakanneet murhatarkotuksessa.

Syytetyt kieltävät tämän. Heidän puolestaan pannaan toimeen ankara lakitappelu. Puolustuslakimiehinä toimii New Yorkin lukuisia kuuluisuuksia, joita johtaa Frank P. Walsh.

Salajuonesta syytetään

Eräs aikaisemmin vangittu turkistyöläinen on ilmottanut, että nämä miehet, lukuunottamatta Ben Goldia, olivat tappelupaikalla maaliskuun 10 päivänä Barnettin turkisliikkeessä. Ben Goldin syytetään antaneen tappelumääräykset. Hän ei ollut edes paikalla.

S. Liebowitz, joka toimii Goldin sijaisena, ilmottaa jutun olevan täydellisen salajuonen radikaalisia uniomiehiä vastaan. Amerikan työväenliiton ja turkistyöläisten union kansallisvirkailijoita on viisi sekaantuneena juttuun ja se todistaa, että taantumukselliset uniojohtajat koettavat tällä keinoin päästä radikaalisista unionisteista. Hän syyttää edelleen, että työväenliiton virkailijat levittävät propagandaa syytettyjä vastaan ja toimivat työläisille vihamielisesti. He muodostavat Ku Klux Klanien keskipisteen tällä kertaa. Hän edelleen vertaa juttua Sacco-Vanzettin juttuun.

BRITTILÄISIÄ SIIRTOLAISIA TULOSSA CANADAAN

Lontoo. — Viime viikon lopulla läksi täältä lähes 6,000 siirtolaista Canadaan linjalaivoilla Melita, Montrose, Aurania ja Doric. Siirtolaisten mukana oli North Walesista eräs Sutherley-niminen perhe, johon kuuluu vanhempien lisäksi 14 lasta.

Neuvostoliitosta

MAATALOUSPANKIN TOIMINNASTA

Maatalouspankin toiminnassa kuluvan talousvuoden ensimäisellä neljänneksellä on ollut todettavissa joukko saavutuksia. Niinpä on avattu yksi uusi yhdistys ja toista järjestetään. Jäsenmäärä on kolmen kuukauden aikana kasvanut 13,848 hengestä 14,620 henkeen.

Mainittuna aikana on 46 luottoyhdistykselle annettu lainoja 173,-800 ruplaa. Niistä on 81,400 ruplaa annettu karjan ostamista varten, 21,900 rpl. kalastustarkotuksiin, 9,800 rpl. maatalouskalujen hankintaa varten j.n.e. Menestyksellisesti tehdään työtä säästöjen keräämiseksi pankin levittämien säästölaatikoiden avulla.

KIRJEENVAIHTAJAIN PUOLUSTAMINEN

Neuvostoliiton ammattiliittojen keskusneuvosto on kehottanut ammatillisia järjestöjä ryhtymään kaikkiin käytettävissä oleviin toimenpiteisiin kirjeenvaihtajien puolustamiseksi heihin kohdistettuja vainoja, kuten töistä erottamisia, siirtämistä toisiin työpaikkoihin y. m. vastaan. Jos kirjeenvaihtaja erotetaan kirjeenvaihtotoimintansa takia, niin on ammattiliittojen suoritettava tarkka tutkimus ja rikolliset saatettava edesvastuuseen.

Senaatti kuristuslakien pönkittäjänä

Ottawa. — Viime keskiviikkona tappoi senaatti liittoparlamentin muutama päivä sitten hyväksymät esitykset rikos- ja siirtolaislakeihin vuonna 1919 tehtyjen muutoksien peruuttamiseksi. Nyt kysymyksessä olleitten lakipykälien mukaan voidaan kapinallisuudesta syytetyt brittiläiset karkottaa maasta ilman oikeuskuulustelua.

Muutosesityksiä esittäessään sanoi senaattori Dandurand näitä karkotuspykäliä pidettävän tahrana lakikirjoissa ja kannatti niitten kumoamista. Mutta "kansan ja sen valitsemien edustajien erehdyksien välissä seisova" senaatti päätti toisin.

"Kädet irti Kiinasta"-kamppailu Edmontonissa

Edmonton, Alta. — "Kädet irti Kiinasta"-komitean toimesta on täkäläisessä Capitol teatterissa pidetty kaksi kokousta, joissa kummassakin esiintyi pääpuhujana J. G. Armistage, Brisbanesta, Queenslandista, Austraaliasta, ja joissa oli osanottajia huone pakaten täynnä. Armistage kertoi olleensa vuoden 1921 jälkeen muutamia vuosia Kiinassa sanomalehtimiehenä, ollen toimittajana Honkongissa ilmestyvässä eräässä sanomalehdessä ja viimeksi kirjeenvaihtajana Brisbane Daily Standardille, joka on Austraalian työväen äänenkannattaja.

Kiinassa ollessaan oli Armitage tavannut Kiinan nykyisten taistelujen kummankin eri puolueen kaikki johtavat henkilöt ja sanoi ehdottomasti kannattavansa kantonilaisten kansallista liikettä.

TEXASIN MYRSKYSSÄ SURMAUTUNUT 126 HENKEÄ

Rock Springs, Tex. — Länsiosassa Texasin valtiota riehuneessa hirmymyrskyssä on saanut 126 ihmistä surmansa. 550 ihmistä on loukkaantunut, toiset hengenvaarallisesti. Nämäkään luvut eivät ole lopullisia, sillä tietoyhteys on vieläkin puutteellinen.

Rock Springs kaupunki on kirjaimellisesti tuhoutunut. Oikeustalokin on miltei raunioina. Säästyneiden talojen nimet voidaan luetella, koska niitä on vain muutamia.

Tilanne kaupungissa on hirvittävä. Kuolevat ja haavottuneet rukoilevat apua ja päästävät vihlovia ääniä tuskissaan. Omaiset huutelevat ja etsivät toisiaan. Asuntojen puutteessa täytyy ihmisten nukkua missä suinkin se on mahdollista. Yleensä tilanne on kammottava.

Kapitalistitkin maistavat sensuurin makua

New York. — Suuri kapitalistinen sanomalehti, New York Times, on päästänyt pahan äläkän sen johdosta, kun Neuvostoliitosta on palautettu mainitun lehden sivujulkaisu, Current Historyn huhtikuun numero. Siinä oli Kerenskiltä hävytön Neuvostoliiton parjaus, jonka johdosta arvellaan se lähetetyn kaikella kunnialla takaisin.

Työväenpuolueen Ontarion jaoston edustajakokouksesta

EDUSTAJIA SAAPUVILLA KAIKKIAAN 147, EDUSTAEN 52 JÄRJESTÖÄ JA JÄRJESTÖYKSIKKÖÄ. — SACCON JA VANZETTIN SEKÄ CANADAN VANKILOISSA VIRUVAIN LUOKSOTAVANKIEN VAPAUTTAMISTA VAADITTU

Hamilton, Ontario. — Canadan työväenpuolueen Ontarion jaoston kahdeksas vuotuinen edustajakokous alkoi täällä National-rakennuksessa kello 10.30 aikaan perjantaina aamupäivällä.

Kokouksen avasi jaoston puheenjohtaja A. E. Smith, esittäen Canadan työväenpuolueen ja puolueen Hamiltonin keskusneuvoston puheenjohtajan Sam Lawrencen puhumaan edustajille. Lawrence teki lyhyesti selkoa jaoston toiminnasta kuluneen vuoden aikana. Hänen lausuntonsa mukaan ei jaostolla ole syytä toivottomuuteen työväen itsenäisen poliittisen toiminnan edistymisen suhteen, vaikka se ei voikaan osottaa mihinkään erittäin loistaviin saavutuksiin. Melkoinen määrä hyvää työtä on kuitenkin tehty työväenpuolueen rakentamiseksi ja tunnetuksitekemiseksi. Lopuksi lausui hän edustajat tervetulleiksi ja toivoi heidän menestyvän alkavan edustajakokouksen työn saattamisessa mahdollisimman onnistuneeksi, jotta puolueen toiminta edelleen tehostuisi.

Lawrencen lopetettua puhui puheenjohtaja Smith vielä muutaman minuutin. Hän viittasi nykyiseen maailmantilanteeseen, Kiinassa parast'aikaa käytävään kansallisvallankumoukselliseen taisteluun ja Suurbritannian työväestön kamppailuihin, sekä osotti, että Canadan työväenliikkeessä toimivien työläismiesten ja -naisten on yhä suuremmalla tarkkaavaisuudella seurattava muitten maitten työläisten taisteluja. Niistä on otettava oppia ja lisätyllä tarmolla toimittava Canadan työväenliikkeen yhtenäistyttämiseksi ja voimistuttamiseksi.

Valiokuntien valinta

Toimeenpanevan komitean nimittämistä ehdokkaista valittiin valtakirjain tarkastus-, ponsi- ja sääntövaliokunta ja tp. k:n selostusta käsittelevä valiokunta. Tilintarkastajien valinta päätettiin jättää valittavan toimeenpanevan komitean tehtäväksi, ja tilien lopullinen tarkastaminen jätetään siksi, kun sihteerirahastonhoitaja James Simpson palaa Europan-matkaltaan.

Saccon ja Vanzettin vapauttamista vaaditaan

Kokous yksimielisesti hyväksyi Canadan työväen puolustusliiton taholta esitetyn päätöslauselman, missä Massachusettsin valtion kuvernöörille, Alvan T. Fullerille, esitettiin lähetettäväksi sähkösanoma, millä edustajakokous Ontarion järjestyneitten työläisten nimessä vaatii häntä heti sekaantumaan Sacco-Vanzetti-juttuun, jotta nämä jo kuusi vuotta vankilassa istuneet ja nyttemmin kuolemaan tuomitut syyttömät työväenmiehet saisivat heti vapautensa takaisin.

Canadalaisten luokkasotavankien puolesta

Canadan liittohallitukselle juuri tehtyä anomusta, johon työväen puolustusliitto hankki kymmeniätuhansia allekirjotuksia, päätti kokous niinikään yksimielisesti kannattaa. Anomuksessa vaaditaan Nova Scotian ja Albertan vankiloissa olevien kaivostyöläisten pikaista vapauttamista ja A. E. Smith, joka johti liittohallituksen puheilla asian johdosta käynyttä lähetystöä, selosti sitä, miten se anomuksen esitti ja minkälaisen vastaanoton lähetystö sai. Vastaanotto oli ollut suopea ja anomusta oli luvattu tarkoin harkita.

Edustajia

ilmotti valtakirjain tarkastuskomitea olevan saapuvilla kaikkiaan 147 viidestäkymmenestäkahdesta järjestöstä.

(Jatk.)

Kolmas olutpanimo hävittänyt tilikirjansa

Toronto. — Täällä istuvan tulliasiain tutkimislautakunnan kuulusteluissa on jälleen käynyt selville, että kolmaskin olutpanimo on hävittänyt tilikirjansa. Sudbury Brewing and Malting Companyn kirjanpitäjä Samson sanoi polttaneensa tilikirjat liikkeen johtajan kehotuksesta, sillä ei ollut muka tilaa niiden säilyttämiseen. Vaalitarkotuksiin myönsi hän lahjotetun 21,000 dollaria.

Kun tulliasiain ministeriölle kuuluu myös tulo-, myynti- y.m. veroasiat, niin on näissä kuulusteluissa kiinnitetty huomiota myöskin näiden asiain tutkimiseen. Lukuisat liikkeet ovat jättäneet veronsa maksamatta tai ovat niitä salanneet. Olutpanimot ovat merkinneet vaalitarkotuksiin tehdyt lahjotukset ilmotustilille kulunkeina ja ovat siten yrittäneet välttyä maksamasta tuloveroa siitä voitosta, mitä liike on tuottanut.

Suuri salaviinakauppias

Hamiltonilaista Rocco Perriä ja hänen vaimoaan on kuulusteltu salaviinakaupasta epäiltynä. Perri oli antanut joitakin vuosia takaperin kutsua itseään "salaviinakauppiaiden kuninkaaksi".

Kun häneltä on tiukattu hommiaan, niin ei hän ole muistanut mitään. Hänen vaimonsa sanoi, että heillä ei ole raaha pankissa muuta kuin 98.75 dollaria. Mutta myöhemmin kuulustellut pankkien virkailijat ovat todistaneet hänen tilillään olleen v. 1922 jälkeen, jolloin tilit avattiin, jopa 400,000 dollariakin. Vaikka hän kieltää tiukasti olevansa syyllinen salaviinakauppaan, niin ovat tutkijat toista mieltä, arvellen häntä todella huomatuimmaksi tällä alalla.

Nämä tutkimukset ovat paljastaneet porvarillisen yhteiskunnan mädännäisyyden kaikkialla. "Kunnialliset" liikemiehet harjottavat laitonta liikettä, salaavat veroja, lahjovat viranomaisia ja niin edespäin, aivan loppumattomiin.

Lakkolaisille annettu häätökäsky

Covardale, Pa. — Kahdeksantoista hiilenkaivajaa, jotka ovat toimivia jäseniä uniossa, ovat saaneet Pittsburgh Terminal Coal Co:lta määräyksen muuttaa pois komppanian omistamista taloista. Unio ei vielä ole päättänyt mihin toimenpiteisiin se ryhtyy, eikä siitäkään, miten suhtaudutaan rikkureihin, joita komppania kaikesta päättäen alkaa haalia kaivoksilleen. Suojeluslaitteita rikkureille jo rakennetaan. Sheriffi on antanut määräyksen, että vain neljä miestä kerrallaan saa olla lakkovahdinnassa. Valtion ratsupoliiseja on suojelustehtävissä nyt jo.

Tuotanto vähentynyt

Washington. — Pehmeänhiilen kaivajien lakko osotti toisella viikolla ensimäisiä merkkejään hiilentuotannossa. Hallituksen laskelmat osottavat, että hiilen kuljetus väheni viikon aikana 31,814 vaunulastillisella.

SEURAAVIIN OLYMPIALAISIIN VARUSTAUDUTAAN

New York. — Yhdysvaltain olympialaiskomitea on päättänyt ratkaista amerikalaisten urheilijain kuljetus- ja asuntokysymyksen ensi vuonna Amsterdamissa pidettävissä olympialaisissa kilpailuissa siten, että vuokrataan valtamerilaiva koko matkaa varten. Laiva tulisi olemaan urheilijain hotellina Amsterdamissa.

Yhdysvallat lähettää ehkä noin 350 urheilijaa, joitten kustannukset nousevat keskimäärin $1,000:iin, sanotaan komitean tiedonannossa. — On tarpeetonta lisätä, että kysymyksessä ei ole työläisurheilijain kansainväliset kisat, vaan porvarien turnajaiset.

VAPAUS.

Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina.

Toimittajat:
S. G. NEIL. ARVO VAARA.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Monday, Wednesday and Friday.

TILAUSHINNAT:
Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa.
Avioliittoonmeno ilmotukset 50c palstatuumalta.
Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa.
Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa.
Avioerailmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa.
Kiitosilmotukset $1.00 kerta.
Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, $50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä.
Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa.
Tilapäisilmottajien ja ilmotuskenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

General advertising rates 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Maanantain lehteen aiottujen ilmotusten pitää olla konttorissa lauantaina, keskiviikon lehteen tiistaina ja perjantain lehteen torstaina kello 12 päivällä.

Vapauden konttori ja toimitus: Liberty Bldg Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisesti nimellä.
J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Uuden ammatillisen keskusjärjestön muodostaminen

Ei ole epäilystä siitä, etteikö äskettäin Montrealissa pidetty kansallisten ja itsenäisten ammatti- ja teollisuusliittojen edustajakokous olisi (järjestölliseltä kannalta katsoen) ollut melkoisen onnistunut, kirjottaa tov. Tim Buck Canadan kommunistipuolueen pääänenkannattajan, The Workerin, viime viikon numerossa. Jos jotakin epäilystä olisi aikaisemmin ollutkin, jatkaa hän, niin se on nyt tullut tehokkaasti poistettua siitä tuomitsemisella, minkä uusi ammatillinen keskus on saanut osakseen «Halifax Citizen»-lehdessä julkaistussa Tom Mooren, Canadan ammattijärjestön puheenjohtajan, haastattelussa, missä hän julistaa, että sen sijaan, kun sitä kutsutaan «Yleiscanadalaiseksi työväenjärjestöksi», tulisi sitä kutsua «punaiseksi työväenjärjestöksi».

Tämä tietysti on vain kamelikurkimaisen tosiasioitten kieltämispolitiikan jatkamista ja on vähästä merkityksestä muuna kuin ilmaisuna Canadan ammattijärjestön johtajiston täydellisestä vararikkoisuudesta. Kuitenkin täytyy monelle ammattiyhdistysläiselle herättää vakavia epäilyksiä kuvailun siitä, että Canadan ammattijärjestön puheenjohtaja empimättä leimaa kommunistiseksi juonittelusta jokaisen yrityksen järjestämistyön tekoon, vaikka kutoma-, puutavara- ja metalliteollisuuksien ja metallien kaivannon aloilla on suuria työläisryhmiä kokonaan järjestämättä.

Valmistautumista järjestämistyön tekoon tämä kansallisten ja itsenäisten ammatti- ja teollisuusliittojen edustajakokous loppujen lopuksi olikin, ja se oli enemmänkin, se oli valmistautumista järjestämistyöhön, joka olisi jo aikoja sitten pitänyt suorittaa. Ei-«kansainväliset» (Amerikan työväenliittoon ja Canadan ammattijärjestöön kuulumattomat) liitot edustavat tänään melkoisen suurta osaa Canadan järjestyneistä työläisistä, ja niin epämieluista kuin se lieneekin Tom Moorelle, useat merkit osottavat, että tämä osa tulee kasvamaan. Yhdysvaltain (siirtolaisuutta eri maista suhteellisesti rajottava) «quota»-laki, tänään Amerikan työväenliiton ammattiyhdistysläisyyden osana olevien erilaisten vakuutus- ja sijotussuunnitelmien hinnan jatkuva kohoaminen ja (mikä on vieläkin tärkeämpää) suuntautumiset canadalaisessa teollisuudessa kaikki vaikuttavat näitten järjestöjen jatkuvaan kasvuun, ja niitten yhdistäminen yhteisen keskuksen kautta on välttämätön ja johdonmukainen askel vastaista kehitystä kohti.

On totta, että olisi ollut parempi, jos ne olisivat tulleet keskitettyä yhteen kansalliseen keskusjärjestöön, johon myös kansainväliset liitot olisivat sisältyneet, sillä se on Canadan ammattiyhdistysliikkeelle välttämätöntä; päämäärä, jonka saavuttamiseksi jokaisen rehellisen ammattiyhdistysläisen olisi työskenneltävä, on: yksi kaikki ammatillisesti ja teollisesti järjestyneet työläiset käsittävä kansallinen ammatillinen keskus. Mutta kansalliset ja itsenäiset ammatti- ja teollisuusliitot eivät ole yksin syypäitä siihen, että ne ovat nyt järjestyneet Canadan ammattijärjestön rinnalle perustettuun keskusjärjestöön, sillä tosiasia täytyy edesvastuu tästä asettaa ammattijärjestön johdon ja sen suuraaman politiikan niskoille, tämä politiikka ollen säilyttää ammattijärjestö eräänlaisena Amerikan työväenliiton järjestöjen suljettuna yhtymänä.

Uusi keskusjärjestö on nyt kuitenkin järjestetty ja Montrealissa pidetyn edustajakokouksen päätös järjestämistyön suorittamisesta järjestymättömien työläisten keskuudessa ja yhteisten työpaikkakomiteain muodostamisen puolesta molempiin keskuksiin kuuluvien liittojen jäsenten kesken tulee nähtävästi pakottamaan ammattijärjestön virkailijaston hakemaan toimettomuudelleen jotakin muuta tekosyytä kuin kommunistinen juonittelu, mitä he ovat tähän saakka käyttäneet. Se tulee myös jättämään sekä kansainvälisissä että kansallisissa liitoissa olevien edistysmielisten jäsenjoukkojen suoritettavaksi entistään päättävämmän taistelun tuhoisan keskinäisen taistelun kehittymistä vastaan ja Canadan ammattiyhdistysliikkeen täydellisen yhtenäisyyden puolesta.

Sen sijaan, että se olisi pelkkä oppositsioniliike, oli Montrealissa pidetty edustajakokous ja uuden keskuksen perustaminen tosiasiassa askel ammattiyhdistysliikkeen kansallista yhtenäisyyttä kohti. Kun molemmissa näistä ryhmistä päästään niin pitkälle, että edes yhtenäisyyden periaatteelle voitetaan kannatus, niin ei itse yhtenäisyyden saavuttaminen ole enää nyt niin vaikeata kuin se olisi siinä tilanteessa, jossa Amerikan työväenliiton virkailijasto voisi sanoa: «Kansalliset liitot? Missä ne ovat?»

Tältä kannalta katsoen on valitettavaa, että Montrealissa pidetty edustajakokous ei tehnyt yhtenäisyysesitystä ammattijärjestölle tai asettanut yhdeksi päämääräkseen koko ammattiyhdistysliikkeen yhtenäistyttämistä kahden keskusjärjestön yhdistämisen kautta. Se oli juuri tällaisessa periaatekysymyksessä ja kysymyksessä teollisuuksittain järjestäytymisestä, jossa tuli näkyviin edustajakokouksen heikoin puoli ja joka valitettavasti osottaa valheelliseksi Mooren syytöksen, että uusi keskusjärjestö on «punainen».

Nämä ovat vakavia kysymyksiä, jotka ovat koko työväenliikkeen edessä, ja on toivottavaa, että uusi keskusjärjestö tulee tarjoamaan työväenluokalle hyvää johtoa. Sillä on koskematon työala järjestämisessä, taloudelliset olosuhteet ovat nykyään sille melkoisen suotuisat ja ohjelmalla, mikä tähtää varmasti ja selvästi täydellisesti yhtenäisen canadalaisen ammattiyhdistysliikkeen kehittämiseen, voi se tulla arvokkaaksi aseeksi Canadan työväenluokan kädessä, kirjottaa tov. Buck.

Englannin kaivostyöläisten kurja asema

Sosialidemokraattisten johtajien kavallettua kaivostyöläisten sankarillisen taistelun Englannissa, ovat kapitalistit nyt vuorostaan täysissä kostopuuhissa. Hätä kaivospiireissä on edelleenkin hirvittävä ja englantilaiset lehdet kertovat, että monet kaivostyöläiset menehtyivät lakon aikana niin, että ovat työhön palattuaan kuolleet. Pahin on kuitenkin naisten ja lasten asema. Walesissa on edelleen 20 pros. kaivostyöläisistä työttöminä, ja naiset saavat vain 7 shillingiä viikossa avustusta lasta kohti. Taistelun jälkeen ovat viranomaiset lopettaneet kaiken lastenruokitsemisen kouluissa. Vaikka taistelu on lopussa, eivät työttömät saa mitään työttömyysavustusta taikka korkeintaan vain vaivaisen rovon. Työajan pidennys on tuottanut suurta lisärasitusta myös perheenäideille. Milloin perheen jäsenet työskentelevät eri vuoroilla, saavat äidit tuskin mitään lepoa.

Muuan walesilainen kaivostyöläiskirjeenvaihtaja kirjottaa «Daily Heraldille»:

«Olen keskustellut kaivostyöläisten, näiden vaimojen, ammattiyhdistysvirkailijain ja työttömäin kanssa, ja kaikilta sain kuulla yhtä ja samaa. Alaston nälkä on ajanut kaivostyöläiset kaivoksiin. Mutta he odottavat vain aikaa iskeäkseen uudelleen, ja he ovat päättäneet ensi kerralla taistella voittoon asti.»

Huomioita ja huomautuksia

Canadan kommunistipuolueen toimeenpaneva keskuskomitea ilmottaa päättäneensä asettaa toukokuun erikoiseksi puolueen jäsenryntäyskuukaudeksi ja lausuu, että «nämä ryntäykset eivät ole menneisyydessä tuottaneet niitä tuloksia kuin niiden pitäisi, johtuen pääasiassa siitä tosiasiasta, että yksiköt eivät ole suorittaneet mitään valmistuksia niitä varten. Tosiasiassa ei päätöksiä ole näytty otettavan vakavasti. Toukokuuhun mennessä on riittävästi aikaa valmistautumiseen. Mahdollisista uusista jäsenistä voidaan laatia luettelot. Workerin ja muitten puoluelehtien osotevedokset voidaan hankkia kullekin paikkakunnalle ja ei-jäsenet liittää lähestyttävien työläisten luetteloon. Sopivia lentolehtisiä tullaan valmistamaan, ei yleistä jakamista varten, vaan myötätuntoisten työläisten käsiin saatettaviksi. Ulkoilmakokouksia voidaan järjestää, samaten katu- sekä tehdaskokouksia. Me voimme tehdä tästä ryntäyksestä onnistuneen ja huomattavasti lisätä puolueemme jäsenmäärää, jos yksiköt ottavat tämän asian vakavalta kannalta ja alkavat heti valmentautua.»

* * *

Ruotsin sosialidemokraattisen nuorisoliiton johtajan kerrotaan äskettäin eräässä esitelmässään lausuneen, että «marxilaisuus on avuton, kun uudet pulmat ovat kysymyksessä. Marxilaisuudessa ei ole tapahtunut mitään uudistusta luomisensa jälkeen.» Tämän johdosta on kommunistilehti «Politiken» huomauttanut, että lausujalla ei näytä olevan aavistustakaan siitä, että Lenin ja hänen oppilaansa ovat oppineet sovelluttamaan marxilaisuuden periaatteita ajan kaikkiin uusiin pulmiin, ja voivat sen vuoksi osottaa maailman työläisille tien, mitä kulkea eteenpäin. Avuttomuuden hyve on sosialidemokraattien, jotka ovat luopuneet marxilaisuudesta ja elävät nyt homeisista porvarillisista ihanteista.

* * *

Saccoa ja Vanzettia uhkaa telotus sähkötuolissa. Maailman imperialismi järjestäytyy murskaamaan Kiinan vapausliikkeen. Uusi maailmansota on tekeillä. Yhdysvalloissa käy 300,000 hiilenkaivajaa lakkotaistelua säädyllisen elintason ja Amerikan kaivostyöläisten liiton tunnustamisen puolesta, jonka liiton kaivosparoonit uhkaavat tuhota. — T.k. 10 p:nä puhui Amerikan työväenliiton presidentti Green erään vapaaehtoisen järjestön kokouksessa — minkä järjestön päämääränä on poistaa tuhlaus teollisuudesta — ja lupasi saattaa Amerikan työväen yhteistoimintaan järjestön päämäärän edistämiseksi. Kapitalistinen lehdistö nimittää Greeniä «järkeväksi työväen johtomieheksi».

RANSKAN VARUSTELUSUUNNITELMAT

Ranskan sotaministeri Painleve on sen johdosta, että edustajakamari ryhtyi käsittelemään hallituksen lakiehdotusta armeian uudistamisesta, selostanut "Petit Parisienin" edustajalle Ranskan sotilaspolitiikkaa. Hänen lausuntonsa mukaan armeiauudistuksen tärkeimpänä päämäärän on taata Ranskan turvallisuus. Uuden sotilaslain laatimiseen ovat ottaneet osaa niin vakaumukselliset rauhanystävät kuin sotaministeri Painleve itse ja "sosialisti" Paul-Boncour, joka viimeksimainittu on ollut sen puolustuskomitean puheenjohtaja, joka armeiauudistusta on valmistanut, sekä edustajakamarin armeiavaliokunnan pääraportteri.

Painleve huomautti, että vaikka Ranska tahtoo rauhaa, täytyy sen kuitenkin huolehtia turvallisuudestaan. Pariisi on ainoastaan 100 km. päässä avoimelta rajalta. Hän sanoi kyllä uskovansa Locarnon politiikan jatkumiseen, mutta hänen mielestään kuluu vielä pitkä aika, ennenkun sota kahden europalaisen valtion välillä käy yhtä mahdottomaksi kuin kahden Amerikan Yhdysvaltain osavaltion välillä. Ranskan sotilasjärjestyksellä on kaksinkertainen tarkotus, nimittäin osaksi ylläpitää järjestystä siirtomaissa, minkä vuoksi siirtomaa-armeia erotetaan jyrkästi muusta armeiasta uudessa sotilaslaissa, ja toiselta puolen puolustaa emämaata. Uusi itäraja on linnotettava, mikä vielä ei ole voinut tapahtua rahallisten vaikeuksien tähden. Tärkeimpänä tehtävänä tähän saakka on ollut sodan hävittämien maakuntien jälleenrakentaminen. Mutta me emme ole aikoneet jättää sotajoukkojamme saksalaiseen Reininmaahan määräämättömiksi ajoiksi, minkä vuoksi itäraja on turvattava.

Suunnitelma tämän linnotustyön suorittamiseksi on nyt valmiina. Sodan jälkeen on väitelty kahdesta eri teoriasta. Toisen mukaan olisi rakennettava yhtäjaksoisia betonilinnakeketjuja Dunkerquesta Belforttiin saakka, toisen mukaan taas leveitä linnotusalueita, joiden välille poikkiratojen, puhelinverkon ja piikkilankaesteiden avulla voitaisiin järjestää tehokas puolustus. Hallituksen hyväksymä uusi suunnitelma on nyt yhdistänyt nämä molemmat teoriat, sillä sen mukaan järjestetään itärajojen jokaiselle osalle voimakas puolustussysteemi aina paikkakunnan maantieteellisten ja taloudellisten olosuhteiden mukaisesti. Korkein sotaneuvosto on yksimielisesti hyväksynyt tämän suunnitelman ja linnotustyöt alotetaan jo ensi heinäkuussa, ensin pitkin uutta ranskalais-saksalaista rajaa. Tämä työ vaatii monta vuotta aikaa, mutta se on luotettava sotavakuutus ilman mitään hyökkäävää tarkotusta. Mutta samalla on Europan siveellistä aseistariisumista jatkettava, sillä mitkään linnotukset eivät voi suojella ilmahyökkäyksiä tahi taistelukaasuja vastaan, mikä sodankäyntitapa kohtaa koko kansaa.

Uuden sotilaslakiehdotuksen mukaan kaikki ikäluokat, sekä miehet, että naiset, ovat velvolliset ottamaan osaa puolustukseen. Sotavoimien ylin johto kuuluu sodan aikana hallitukselle, minkä vuoksi pääministeri tässä tapauksessa on samalla sotaministeri. Armeiojen liikkeitä ja muuta toimintaa johtaa ylipäällikkö hallituksen ohjeiden mukaan, ja parlamentilla on oikeus lähettää edustajiaan eri armeioiden keskuuteen.

Saccon ja Vanzettin juttu herättää huomiota kautta maailman

Boston, Mass. — Saccon ja Vanzettin tuomitsemista seuraavina päivinä on Massachusettsin kuvernööri Fullerille tulvinut kaapelisanomia kaikilta maailman ääriltä, sähkösanomia, kirjeitä, anomuksia ja pyyntöjä tämän maan erinäisiltä työväenjärjestöiltä, puolustuskomiteoilta, koululaisten kokouksilta, tiedemiehiltä ja papeiltakin, joissa kirjeissä kehotetaan ja pyydetään valtion kuvernöörin nimittämään tutkijakomitean uusien todistusten ja koko jutun suhteen Saccon ja Vanzettin pelastamiseksi sähkötuolista.

Puolustuskomitean vetoomus

Sacco-Vanzettin puolustuskomitea, joka selittää olevansa puolueeton komitea, muodostuen erinäisten puolueitten edustajista, on valtion kuvernöörille osottamassaan anomuksessa selittänyt uskovansa, että tuomitut työväenmiehet ovat "oikeuden väärinkäytön uhreja". Anomuksessa pyydetään kuvernöörin nimittämään puolueettoman tutkijakomitean asian suhteen, suosittaen, että jos syytetyille saataisiin oikeutta, niin heidät voitaisiin laskea vapauteen.

Lainlaatijakunta toimii

Lainlaatijakunnan edustaja, congregationalisen kirkon pappi, Roland D. Sawer esitti lainlaatijakunnassa päätöslauselman, jossa kehotetaan nimittämään puolueetonta tutkijakomiteaa, joka tutkisi koko jutun ja esittäisi havaintonsa valtion kuvernöörille, joka voisi toimia syytettyjen suhteen. Komiteaan nimittäisi ylioikeus yhden ja kuvernööri neljä jäsentä.

Koulujen oppilaat ja tiedemiehet

Lukuisien päätöslauselmien joukossa, mitä kuvernöörille on saapunut, on Wellsleyn yliopiston oppilaitten lausunto, jossa kehotetaan kuvernööriä muuttamaan tuomio. Myöskin Ranskan kirjailijoitten ja tiedemiesten lausunnossa kiinnitetään kuvernöörin huomiota asiaan. Suhteellisuusteorian kehittäjä prof. Einstein ja kirjailija Henry Barbusse ovat myöskin liittyneet niiden joukkoon, jotka protesteeraavat Saccon ja Vanzettin telottamista vastaan. Heidän kirjelmänsä on osotettu Yhdysvaltain presidentille. Kirjelmässä sanotaan, että "Fascismin ja valkoterrorin uhrien puolustuskomitea protesteeraa Saccoa ja Vanzettia uhkaavaa telottamista vastaan ja pyytää heidän vapauttamistaan."

Yhdistävä ketju katkaistu

Miss Mary Donovan, joka on toiminut Sacco-Vanzetti puolustuskomitean sihteerinä ja samalla valtion palveluksessa useita vuosia työ- ja teollisuusdepartementin tarkastajana, on erotettu valtion palveluksesta. Erottaminen tehtiin viime maanantaina. Miss Donovan on vieraillut Saccon ja Vanzettin luona useita kertoja ennen tuomion julistamista.

Konsulaatteja suojellaan

Yhdysvaltain lähetystöjä ja konsulaatteja Ranskassa ja Englannissa suojellaan paikallisten poliisilaitosten ja salapoliisilaitosten puolelta. Hallintorakennusta Washingtonissa myöskin suojellaan. Tuomari Thayer on paikallisten sheriffien suojeluksen alla.

Saccon ja Vanzettin moraali murtumaton

Päättäen siitä lausunnosta, minkä tuomitut esittivät tuomiolaitoksessa toissa lauantaina, voidaan päätellä, että tuomittujen moraali on murtumaton. He katsoivat tuomiota luokkasuhteiden kannalta, joskin heidän oma kohtalonsa vetää paitsi työväenluokan, myöskin kaikkien oikeamielisten ihmisten huomion ja myötätunnon puolelleen.

Farmer-Laborpuolue protesteeraa

Minnesotan Farmer-Laborpuolueen Minneapolisin kauntijärjestö kokouksessaan protesteeraa Saccon ja Vanzettin telottamista vastaan, samoin Philadelphian kirvesmiesten osasto. Päätökset lähetetty Massan valtion kuvernöörille.

BERLIININ TYÖLÄISTEN PIEKSÄJÄISET

Berliinin kaduilla on jälleen pitkähkön väliajan jälkeen vuotanut proletariaatin veri. Uskollisina sosialidemokraatti Nosken aikoinaan antamille proletariaatin kurissapidon ohjeille ja esimerkeille, ovat nuo keisarin palaamista odottelevat junkkeripoliisit ampuneet työläisjoukkoja, jotka olivat järjestäneet vastalausemielenosotuksen yhä avoimempaan toimintaan käypiä fascisteja ja niiden toimeenpanemia työläisten pieksämisiä vastaan.

Vaikkakaan nyt tapahtunut Berliinin verilöyly ei ollut verisimpiä — onhan tähän asti saatujen tietojen mukaan heti ammunnassa saanut surmansa vain yksi ja haavottunut viisikymmentä työläistä, vaikeasti haavottuneiden joukossa myöskin tunnettu Saksan kommunistisen liikkeen johtaja tov. Thälmann, — niin on sillä nykyisenä ajankohtana Saksassa sangen suuri ja tilanteen kehitystä kuvaava merkitys. Pari kuukautta sitten muodostettu taantumuksellinen kokoomushallitus on päivä päivältä entistä selvemmin osottanut olevansa vehkeitään kiihdyttävien fascistipiirien uskollinen kannattaja ja suojelija. Juuri nyt viime päivinä tapahtuneiden pieksäjäisten ja verilöylyn yhteydessä kirjottaa Saksan kommunistisen puolueen äänenkannattaja, että ne oli pantu toimeen Saksan ja Preussin hallitusten yhteisten ohjeiden perustalla ja että ne muodostavat yhden osan siitä suunnitelmasta, jonka avulla taantumuksen lipun alle yhtynyt porvaristo valmistelee tietä fascistisen hallituksen valtaanpääsylle ja keisarillisen sapeliaateliston täydelliselle valtaannousulle.

Nyt tapahtuneita pieksäjäisiä ja työläisten Berliinin verilöylyä voidaan pitää fascistien suunnitteleman entistä verisemmän terrorin esinäytöksenä. Saksan fascistit aikovat näet toukokuun 8 päivänä panna kaikkialla maassa toimeen yleisen fascistien mielenosotuksen, joka on tähdätty niin vallankumouksellista liikettä kuin tasavaltalaista hallitusjärjestelmääkin vastaan, avoimen fascistidiktatuurin muodostamiseksi ja monarkian palauttamiseksi.

Mielenkiintoista näiden työläisten veristen vainojen yhteydessä on panna merkille, että Saksan sosialidemokraattisen liikkeen johtokerrokset ja niiden hallussa olevat sanomalehdet jatkavat yhäkin tavanmukaista luihua suhtautumistaan taantumuksen ja proletariaatin välisen taistelun kärjistymiseen. Noskelaisherrat syyttävät nytkin rauhallisessa mielenosotuskulkueessa kulkevia työläisiä, kommunisteja, kaikkeen vikapäiksi ja sillä samalla siunaavat porvariston menettelyn, lainkaan välittämättä siitä, että he hyvin tietävät mielenosotuksiin ottaneen osaa myöskin lukuisten sosialidemokraattisten työläisten.

Tuo sosialidemokraattien katala suhtautuminen työläisvainoihin ja taantumuksen julkeisiin valmisteluihin on kuitenkin omiaan osottamaan entistä laajemmille työläisjoukoille, että vain kommunistinen puolue ajaa työväenluokan elämän turvaamisen ja proletariaatin vapauttamisen asiaa ja vain sen johdolla voidaan valmistautua menestykselliseen taisteluun yltyvää taantumusta vastaan. Ja mitä laajemmin työväestön joukot tämän käsittävät ja ryhmittyvät kommunistipuolueen ympärille taisteluun yltyvää fascismia vastaan, sitä nopeammin lähestyy Saksankin työläisten vapauttava Lokakuu.

Suomen Työväen Urheilulehti sosdemien ulkomaisen propagandan välineenä

Viime kuun 23 p:nä ilmestynyt Työväenjärjestöjen Tiedonantaja kertoo Työväen Urheilulehden — jolla on myös melkoinen määrä lukijoita Canadan suomalaisten työläisurheilijain keskuudessa — julkaisemasta, Neuvostoliiton työläisurheilijoita vastaan kohdistetusta, törkeästä esperantonkielisestä häväistyskirjotuksesta muun muassa:

TUL:n äänenkannattajassa, Työväen Urheilulehdessä, on tänä vuonna julkaistu erikoista esperantokielistä kansainvälistä kulmaa. Ensimäinen "kulma" julkaistiin kuluvan vuoden 2 numerossa. Siinä tiedotettiin sekä suomeksi että esperantoksi: "Jotta ulkomaalaiset toverit voisivat seurata liikettämme, julkaisemme tarpeen mukaan lyhyen selostuksen lehden pääasiallisesta sisällöstä ja ulkomaalaisia erikoisesti kiinnostavista kirjotuksista." Mikäli olemme saaneet tietää, on myöskin TUL:n liittotoimikunta asiaa pohtiessaan nimenomaan päättänyt, ettei "nurkka" saa sisältää muuta kuin mitä Työväen Urheilulehti suomenkielisenä sisältää.

Nyt ovat sekä ensimäisten liittojuhlien "ylitoimitsija" V. J. Kostiainen että Työväen Urheilulehden päätoimittaja Väinö Koivula rikkoneet mainittuja periaatteita mitä törkeimmin. Kuten eilen ilmestyneestä Työväen Urheilulehdestä selviää, ovat he alistaneet Työväen Urheilulehden kansainvälisen kulman sos.-dem. puoluejohdon propagandavälineeksi, jossa mitä likaisimmin parjataan sos.-dem. johtoherroille syystä tai toisesta epämieluisia työläisurheilijoita.

Kuten muistettanee, julkaistiin SS:n viime maanantaisessa numerossa häväistyskirjotus Punaista urheiluinternationalea ja Neuvostoliiton talviurheilujuhlilla olleita TUL:n jäseniä vastaan. Herra Kostiainen on nyt kääntänyt törkeimmät kohdat tuosta häväistyskirjotuksesta esperantoksi, kirjotuksesta, jonka sisältöä emme ilkeä sen törkeyden tähden tässä toistaa, ja herra Koivula on painattanut sen Työväen Urheilulehden "kansainväliseen kulmaan" — muka osotukseksi ulkomaalaisille tovereille, mitä Työväen Urheilulehden mainittu numero sisältää! Ja sen lisäksi, mitä mainitsemamme SS:n häväistyskirjotus sisälsi, sanotaan "kulmassa" vielä: "Venäläiset ovat taitavia ilmehtijöitä (pantomimistoja). Heillä on yhdet kasvot porvareita varten, milloin he urheilussa kilpailevat nationalististen kemalistien kanssa Angorassa ja muiden porvarien kanssa Länsi-Europassa saavuttaakseen mainetta Neuvostovenäjälle, toiset kasvot ulkolaisia kommunisteja varten kilpaillessaan norjalaisten kommunistien kanssa, kolmannet naiivit kasvot sosialistista urheiluinternationalea varten, milloin he rakentavat yhteistä urheilurintamaa ja neljännet julkeat kasvot kotoista venäläistä kansaa varten, milloin he panettelevat ja herjaavat sosialistista urheiluinternationalea."

Tällaista törkyä laskettelee suomalaisen työläisurheiluliikkeen johtaja mies, joka on valittu TUL:n ensimäisten kansainvälisten liittojuhlien toimitsijaksi, liittojuhlien, joihin on kutsuttu myöskin venäläisiä tovereita ja johon kutsuun venäläiset ovat vastanneet myöntävästi! Me puolestamme olemme sitä mieltä, että sellainen henkilö, joka jo edeltäpäin harjottaa TUL:n äänenkannattajassa kansainvälisellä kielellä törkeätä ja valheellista propagandaa näiden liittojuhlien onnistumista vastaan, ei ole sopiva mies liittojuhlien toimitsijaksi.

Myöskin Työväen Urheilulehden toimittaja V. Koivula on esiintymisellään mainitussa asiassa tehnyt itsensä sopimattomaksi olemaan lehden päätoimittajana. Hän on painattanut herra Kostiaisen törkeän parjauskirjotuksen lehteen täysin tietoisena siitä, että sen sisällöstä ei hiiskuta sanaakaan lehden suomenkielisessä tekstissä ja että se on muutenkin niin sopimaton Työväen Urheilulehdessä julkaistavaksi kuin ylipäätään saattaa ajatella. Eihän Työväen Urheilulehdestä tässä saa tehdä sos.-dem. puoluejohdon poliittista propagandavälinettä.

Hiilenkaivajain liiton johtajisto uhkaa kaivajain lakkorintamaa

Springfield, Ill. — T.k. ensimäisenä päivänä alkanut Amerikan hiilenkaivajain liiton pehmeänhiilen kaivajain lakko tai "työnseisaus", kuten taantumukselliset virkailijat haluavat sitä kutsua välttääkseen taistelua merkitsevää lakko-sanaa, jatkuu vielä sangen sekavana. Union tärkeimmällä alueella, joka käsittää Illinoisin, Indianan, Ohion ja länsi-Pennsylvanian, on noin 200,000 miestä lakossa, koska isännät kieltäytyivät uusimasta Jacksonvillen palkkasopimusta. Sekavuutta kaivajien keskuudessa aiheuttaa edelleenkin liiton johtajien omaalotteinen politiikka, joka vaikeuttaa yhtenäisen taistelurintaman luomista. Tämän politiikan epäilyttävimpänä puolena on johtajien alote erillisten sopimuksien laatimiseksi piirittäin kaivantojen omistajien kanssa.

Tähän mennessä erillisiä ja väliaikaisia sopimuksia on tehty joittenkin syrjäisten alueitten kaivantojen omistajien kanssa ja näillä alueilla union kaivajat on määrätty pysymään työssä. Johtajisto on määrännyt, että mainitulla keskisellä alueella myöskin aiotaan hieroa piirittäin sopimuksia omistajien kanssa. Niinpä ilmotetaan parisenkymmentä pienemmän itsenäisen yhtiön Indianan valtiossa allekirjottaneen väliaikaisen sopimuksen ja union johtajat ovat määränneet miehet takaisin työhön niiden kaivannoissa. Edelleen, Illinoisin hiilenkaivajien järjestön presidentti, Harry Fishwick, joka on Lewisin miehiä, häärii alituisissa kanssakäymisissä omistajien kanssa ja ilmottaa, että tekeillä on erillinen sopimus, joka panisi takaisin työhön Illinoisin hiilenkaivajat — ainakin osan niistä. Pennsylvanian keskiosassa on myös saatu aikaan väliaikainen sopimus Central Pennsylvania Bituminous Associationin kanssa.

Rivimiehet protesteeraavat

Yksi suurimmista Springfieldin, Ill., osastoista, kaivajien paikallisosasto n:o 999 on tuominnut jyrkästi hiilenkaivajain liiton johtajiston menettelyn yrittäessään hajottaa kaivajien rintamaa tällaisten piirittäisten ja erillisten sopimusten kautta. Muistutetaan, että unionin säännöt selvästi edellyttävät, että keskisen alueen kaivajia koskevien sopimuksien täytyy olla kaikkia keskistä aluetta käsittäviä. Edelleen vaaditaan, että presidentti Lewis on kutsuttava oitis kaikkien piirien järjestyneet kaivajat lakkoon, sillä on mahdoton on voittaa, jos toiset kaivajat auttavat isännistön varsinaisen ylläpitämisessä kun vain osa kaivajista koettaa jatkaa taistelua.

Tähän paikallisosastoon kuuluu yli 800 kaivajaa, jotka myöskin vaativat, että liiton johdon on viivyttelemättä ryhdyttävä tosissaan järjestymättömien alueitten, kuten Kentuckyn ja West Virginian, kaivajien järjestämistyöhön.

Ovat valmiit yhtymään taisteluun

Vaatimus järjestymättömien alueitten järjestämistyön suorittamisesta on mitä tärkein ja maaperä on kypsä sille. Huomautetaan,

Punikin Pääsiäinen 1927

Vapauden kirjakauppaan on saapunut otsikossa mainittua Työväenjärjestöjen Tiedonantajan, Suomessa, kustantamaa kevätjulkaisua. Julkaisua, jossa on neljäkymmentäkaksi teksti sivua, kaunistavat ja arvostavat monet kuvat, joista etenkin kansikuva on mainio. Tekstisisältö on lyhyinä ja pirteinä kertomuksina sekä runoina. Julkaisun hinta on ainoastaan 25 senttiä. Tilatkaa sitä osoitteella

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONTARIO.

ON VALMIS

Sisältö on erikoisen mielenkiintoinen, kirjotukset monipuolisia, lyhkäisiä ja pirteitä. Yksinpä musikaalinen puolikin on edustettuna laululla sävellyksineen "Korven Raatajille". Sivuja 64. Seitsemisenkymmentä kuvaa, jotka yhdistyvät asiallisesti julkaisun sisältöön. Hinta ainoastaan 30 senttiä.

Tilauslista

Allekirjottanut tilaa täten .... kpl. Vappua vuodelle 1927, jotka on lähetettävä osotteella:

NIMI..........

OSOTE..........

Kuka tahansa tilaa vähintään 10 kpl. voi pidättää 20% asiamiespalkkioksi. Varsinaisille asiamiehille tavallinen alennus.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

muutama päivä sitten Scotts Runin seudulla, Fairmontin hiilialueella West Virginiassa, useita satoja järjestymättömiä kaivajia yhtyi lakkoon. Nämä ovat samoja militanttisia mainareita, jotka lakkoutuivat hiilenkaivajain liiton kanssa vuonna 1921—22.

Somerset kauntissa, Pennsylvaniassa, 500 hiilenkaivajaa käsittävä joukkokokous, joka kokoontui ennenkuin Berwin-White Coal Co:n virkailijat ja poliisit kerkisivät sitä estämään, teki alustavan vaatimuksen lakkoonmenosta. Kokouksen koolle kutsuneet edistysmieliset johtajat, niiden joukossa Powers Hapgood ja Tony Minerrich, kehottivat kuitenkin järjestelmällisempiin valmisteluihin, lakkokomiteoitten valintaan ja vaatimuksien laadintaan, ja vasta sitten saatetaan lakkoryntäys voimaan yli kauntin, jossa isännät yrittävät pitää järjestämättömiä kaivantoja käynnissä. Tarkotuksena on antaa yleinen lakkokutsu mahdollisesti jo viikon sisällä, joljolloin valmistelut on suoritettu ja yhteys muitten kaivoksien miesten kanssa saatu aikaan.

Riisikenttä — kiinalainen tarina vuodelta 1926

Li Jong kierteli riisivainiolla suojellen itseään voimakkaalta auringolta; riisivainion herraa vastaan suojeli hän itseään syvillä kumarruksilla. Li Jong oli huonolla tuulella. Muuan vieras, muukalainen Dimitri, oli saapunut hänen luokseen vierain sanoin, vierain ajatuksin, ja nämä olivat häirinneet Li Jongin sielunrauhaa. Keimailevat riisineidot kumartelivat Li Jongille ja kuiskivat kiehtoen: — Poimihan toki meidät, Li Jong! Olemmehan sinun, sinun ja kahdeksan lapsesi! — Ja ne lisäsivät hieman ivoonisesti: — Olemme kurisevan vatsan, sinun ja sinun kahdeksan lapsesi!

Li Jong lausui voimakkaalle riisiherralle: — Rukoilen työtä. Rukoilen sitä kahdeksan lapseni puolesta. — Mutta riisineidot keimailivat: — Tyhmikkö! Poimi meidät! Tässä ei tarvita mitään sopimuksia!

Mutta Li Jong ei rohjennut. Hän kääntyi riisineitojen herran puoleen: — Tshang Min Sen, anna minulle kymmenes viljelemästäsi. Kahdeksan lasta siunaisi sinua hyvästä työstä. — Kaksi keppiä vakuuttivat Li Jongille suuren herran vihasta: — Sinä kerjäläinen, keltä olet varastanut kapinalliset sanasi: kymmenes? Ja tuo suuri herra pyysi suurta jumalaa saattamalla tuhoon vieraan turmeluksen, rautatiejunan, joka levitti riisivainioille uusia ajatuksia ja salli kerjäläisten aivojen kasvaa suuremmiksi kuin riisijyvien.

Illalla sanoi Li Jong muukalaiselle: — Venäläinen, tahdot mikä on pahasta, sanojesi seuraus on kepiniskut. — Muukalainen vastasi surumielisesti hymyillen: — Tarvitset monta kepiniskua lisää, ennenkuin opit sanan ankaruuden. — Li Jong ravistaa päätään ja viittaa kahdeksaan lapseensa. Tällöin iskee Dimitri viisauden nyrkkinsä pöytään: — Tulkoot kahdeksan lastasi riisin herroiksi, maan herroiksi!

Kaupungilta saapui Li Jongin orpana n:o 86. Hänellä on niin paljon orpanoita, ettei hän muista niiden nimiä. N:o 1 on kuli, samoin n:o 86. Leipää on tarvis, ei nimeä. Mutta leipää ei ole ja 16-tuntinen työpäivä tappaa lapset. — Englantilaiset kähisee vihassaan Li Jong: — Englantilaiset, japanilaiset, kiinalaiset herrat, kaikkia niitä elähyttää tuhatkertainen nylkemishimo. — On siis totta mitä venäläinen sanoo? — On, tule kaupunkiin illalla, niin näet.

Illalla eivät turpeat työnostajat keinuneet vetokulien laihoilla olkapäillä. Tehtaanpillit ulvoivat apua, ja englantilaisen pankin ulkopuolella oli tuhatpäinen ihmisjoukko. — Ken puhuu puolestanne? — Tässä ei tarvita mitään puhetta, tässä tarvitaan nyrkkejä! — Ja ensimäinen kivi lentää läpi englantilai pankin ikkunan.

Englantilaisen punnan herralla ja riisiherralla on yksi ja sama ajatus. — Iskekää maahan se, joka herjaa punnan arvoisuutta, iskekää maahan se, joka kadehtii meidän riisijyväsiämme!

Keltaiset santarmit marssivat esiin puolustaakseen vapisevia valkoisia. Li Jongin vieressä kaatuu muuan ihminen verissään katuun. Valkoiset ja keltaiset orjakauppiaat selittävät katsantokantaansa kuulilla. Silloin huutaa Li Jong kaikkine voimineen orpanansa n:o 86 korvaan: — Meidän on oltava maan ja riisin herroja!

Hänen sanansa kiehtovat kuulain kiduttamia joukkoja. He tunkeutuvat päin suuren röyhkeyden taloa, raivaavat tiensä vartiain aseiden lomitse. — Sinun on työsi, sinun ja kahdeksan lapsesi!

N:o 86:n majan edustalla vaikeroi orpanan vaimo palaavalle Li Jongille: — Älä mene, Li Jong, on tapahtunut jotakin hirvittävää. — Mitä joutavia, se ei saata olla vaarallista, hänellähän on viittansa alla valkoinen jumala: raha. Lapset ovat tosin nälästä puolikuolleita, mutta nythän hänellä on rahaa kaikkeen.

Li Jong syöksyy ulisten majastaan: — Kuka on tehnyt sen. Ja kaikki kahdeksan! — Kaikki lapset viruvat kuolleina ja verissään majassa.

Li Jong vaikeroi vaivaansa taivaalle. Hän repii tuskassaan rievut kylkiluiltaan. Sitten lähtee hän etsimään Dimitriä. Jos hän löytää tämän, sanoo hän: — Ymmärrän jo sanan ankaruuden, Dimitri!

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.40

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetyksiltä.

Kaikki sähkölähetykset tehdään suoraan Sudburysta Helsinkiin samana päivänä kuin saapuvat Vapauden konttoriin.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN. TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Tehkää lähetykset osotteella

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS BRANCH OFFICE
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario.

DAVID HELIN
eripaikkakunnilla Pohj.-Ontariossa.

A. T. HILL,
Toronto, Ont. — Tavattavissa iltaisin 957 Broadview Ave., ja päivisin Room 304, 95 King St., E.

Sivistystyö unohdettujen kansojen keskuudessa

Vasta neuvostohallitus luonut usealle vähemmistökansallisuudelle oman kirjaimiston

On turha tuhlata sanoja kuvaillakseen millainen oli tsaarin Venäjän alle kuuluneiden pienten, edistyksessä takapajulle jääneiden kansallisuuksien sivistyksellinen asema tuona aikana. Jokainen heikkokin yritys näiden pienten kansojen taholta kielensä tai kulttuurinsa kohottamiseksi katsottiin kapinanhaluksi, "yhtenäisen, jakamattoman, suuren Venäjän" pirstomiseksi. Koska tämän sivistyksellisen kokoamispyrkimyksen ehkäisyn rinnalla harjotettiin myös taloudellista painostusta, on varsin ymmärrettävää, että samalla kun nuo pienet kansat jäivät sivistyksessä suuresti jälkeen muusta maailmasta, niistä toiset, heikommat hiljalleen häipyivät kokonaan olemattomiin, jälkeä jättämättä.

Riittänee mainita, että useilla pikkukansoilla ei ollut sananmukaisesti edes omaa kirjaimistoa. Tämän viimeksimainitun sekä ensimäisen lukukirjan heidän omalla kielellään antoi näille pikkukansoille vasta suuri lokakuun vallankumous 1917. Siitä, miten paljon vallankumous todella on heille antanut, ei meidän tarvinne haaskata turhia sanoja. Siitä puhukoot tosiasiat ja numerot.

Sivistystyö vähemmistökansallisuuksien keskuudessa voitiin alottaa perusteellisemmin kuitenkin vasta silloin, kun löytyi tarvittava kirjallisuus. Tämä työ vaati kuitenkin monivaiheisen esityön, monilukuisten, kirjaimistoakin vailla olevien pikkukansallisuuksien keskuudessa. Tämän vuoksi oli järjestettävä erityinen virasto — vähemmistökansallisuuksien neuvonantotoimisto — sekä kustannustoimisto, joka alotti toimintansa v. 1923.

Vuosina 1924—25 oli tehdystä kustannussuunnitelmasta jo täytetty 85 pros. Oli julkaistu 120 eri tyistä kirjaa, yhteensä 1,230 eri painoarkkia.

Suurin osa julkaisuista oli itäisten kansojen kielillä. Uudet oppikirjat jouduttivat silminnähtävästi kansallisten koulujen perustamista. Mordvalaiset, korealaiset ja ojratit saivat ensi kerran täydellisen oppikirjaston ensi asteen kouluja varten.

Suurimmat tulokset koulujen ulkopuolella tehtävässä valistustyössä olivat saavutettavissa julkaisemalla ensi lukukirjoja kirjaimiston oppimista varten. Talousvuonna 1923-24 levitettiin 160,000 tatarinkielistä aapiskirjaa, v. 1925—26 400,000. Tshuvassien kielellä taas v. 1923—24 30,000 ja viimemainittuna vuonna 50,000 aapelusta. Morian kielellä olivat vastaavat luvut 21,000 ja 60,000 kpl. j.n.e. Kaiken kaikkiaan levitettiin vähemmistökansallisuuksien kielillä v. 1923-24 aapiskirjoja 289,000 ja v. 1925-26 670,000 kpl.

Juuri hiljattain toimitti Venäjän keskuskirjasto "Leninin nimessä" jakuuttien keskuskirjastoon ei vähempää kuin 300,000 eri kirjanidettä.

Yksistään Neuvostovenäjän tasavallassa, joka on Neuvostoliiton päävaltio, ilmestyy 35 aikakauskirjaa ja julkaisua 18 eri kansallisella (ei venäjän) kielellä. Ottamalla lisäksi huomioon, että jokaisessa eri kansallisessa tasavallassa melkein kaikki aikakaus- ja sanomalehdet ilmestyvät näiden omalla kansallisella kielellä, voimme kuvitella, miten nopeasti edistyy näiden pienten, laiminlyötyjen kansojen kansallinen sivistys- ja uudistustyö.

Koska yksi ainoa kustantamo, olkoonpa vaikka suurikin, ei yksin voi täyttää kaikkia tehtäviä ja vaatimuksia, jotka lisäksi joka vuosi kasvavat, onkin perusteilla toinen samanlainen kustantamo. Pääpyrkimys näillä molemmilla on: julkaista alkuoppikirjoja ensiasteen kouluja varten jokaisella kielellä; samaten oppikirjoja ylempää koulua varten; julkaista ohjelmia, lukukirjoja, kirjallishistoriallisia kokoelmia sekä aapiskirjoja pohjoisten pikkukansojen kouluja varten; lopuksi — julkaista venäjänkielistä lehteä "Kansallinen sivistys", jonka tarkotuksena on avustaa tätä kansallista työtä sekä toimia kansallisten sivistystyöntekijäin yhdyssiteenä ja tukijana.

Taiteen ja kauneuden kaipuu

Elämän painavat huolet, jotka niin paljon hyvää ja kaunista työläisten piireissä hävittävät, eivät ole voineet taiteen- ja kauneuden kaipuuta kärsivästä ihmisrinnasta kokonaan pois kuluttaa.

Kun mainittua kysymystä lähemmin ajattelemme ja kun sitä olevien olojen keskellä lähemmin tarkastelemme, on meidän kyllä myönnettävä, että tuo mainitsemamme kaipuu ei ole aina voimakasta, ei ole aina myöskään hienon esteettisen tunteen ohjattavissa. Mutta kuinka se voisikaan sellaista olla niissä piireissä, missä taloudellisen elämän alalla on vallinnut jatkuvaa yötä. —

Työläismaailmassa elävän ihmisen ajatukset ovat joutuneet jo lapsuusvuosilta saakka kiteytymään toimeentulokysymyksen ympärille. Köyhyydellä on ollut yksinoikeus raiskata ja kuluttaa ihmisten ajatukset, sekä jättää monet luonnolliset kaipuut melkeinpä kokonaan täyttämättä.

Mutta kuten jo mainittu, ei edes se rakas elämän halla, joka on syntynyt epänormaalisten taloudellisten olojen johdosta, ole voinut hävittää sitä, mikä on luonnollista ja oikeutettua ihmiselämässä. Paarialuokaksi tuomitun monimiljoonaisen ihmisjoukon veressä elävät korkeammat tekijät kuin mitä on kapitalismin tuhoava voima. Ja ne korkeammat tekijät, jotka sukupolvesta toiseen ovat ihmissielussa eläneet ja yhä kauneimpaan kukkaansa pyrkineet puhkeamaan, ovat polveutuneet jo niiltä ajoilta saakka, jolloin nykyisen ihmisuvun kaukainen kantaisä eli vielä luonnon rakentamissa luolissa, mutta joka oli jo kuitenkin sekä ruumiinrakenteensa puolesta, että myöskin järjellisesti muuta eläinkuntaa vissin määrän korkeammalla.

Että taiteen ja kauneuden kaipuu on yleinen ,ja että se elää hurstisenkin paidan verhoamassa povessa, siitä me saamme elävän todistuksen kaikkialla, missä vain työläisten kodeissa liikummekin. Meidän on vaikea löytää esimerkiksi sellaista työläismajaa, missä ei olisi edes joku, vaikka tosin vähäpätöinenkin taulu seinällä ja myöskin joku, vaikkapa pieni ja halpa-arvoinen kukkanen akkunalla. Väsynein ja murtuneinkin ihminen myös, vieläpä kuolemansairaskin, tuntee kuin hyväilevän tunteen povessaan silloin, kun kylmä ja pimeä talvi alkaa kevään kirkkaiksi päiviksi vaihtua. Kesän lahjottamain kukkain väririkkaus soittaa myöskin ihmissielussa omaa herkkää ja syvästi vaikuttavaa säveltään... Oma runoutensa on ihmisten keskuudessa myös ihanista kuutamoöistä, auringon laskusta ja sen noususta. Arktisilla seuduilla hurmaavat ihmisiä myös syvästi voimakkaat ja ihanat revontulet. Ja eikö myös melkeinpä jokaisen työläisen, miehen ja naisen, varsinkin kaupungeissa asuvain, kaipaa mieli maalle lyhyemmänkin loma-ajan ilmaantuessa. Kesällä tuo kaipaus vetää merien, järvien ja jokien rannoille, talvella puhtaan lumen verhoamaan metsään.

Paljon on myös niitä ihmisiä työläisten piireissä, jotka kieltäytyvät osaksi vaatetuksesta ja muista tarpeellisista tarve-esineistä, vieläpä toisinaan ruoka-ateriastakin, säästääkseen senverran rahaa, että voivat ostaa pääsylipun teatteriin, nähdäkseen jonkun hyvän näytelmän ja eläākseen siten jonkun hetken lumoavan taiteen ilmapiirissä.

Sellainen ei ole suinkaan enää muotikysymys. Se ei voi olla muotikysymys niille, joille olemassaolon taistelu on ankaraa. Jotakin parempaa ja korkeampaa se on. Se on henkisen ravinnon hankkimista, joka johtuu syvän sielullisen kaipuun tyydyttämisen halusta, ja siten säästyy ihmissielu henkiseksi erämaaksi muuttumasta.

Työläiset ovat myös jatkuvasti uhranneet vähistä varoistaan kirjallisuuden hankkimiseen. Ei ole ensinkään ihme, jos toisinaan tapaamme kaukaisen maaseutumökin ihmisilläkin sievän kirjaston. Sellaisen hankkiminen ei ole ollut puutteellisissa oloissa suinkaan helppoa. Se on voinut maksaa myös omistajilleen montakin kieltäytymistä, ja kenties myös elintarpeistakin, mutta sisäinen kaipuu, hengen ravitsemisen suuri kaipuu on johtanut sen hankkimiseen. He tuntevat sielullista nautintoa siitä, kun saavat vaikkapa vain köyhässäkin majassa seurustella suurien ajattelijain ajatusten ja mielipiteiden kanssa.

Kuitenkin se kaikki, mitä työläiset ovat voineet henkisen ravinnon merkeissä itselleen tähän saakka hankkia, on liian vähän. On hyvin luonnollista näissä oloissa, että kuten taloudellisen elämän alalla, niin samoin myös esimerkiksi syvemmin vaikuttaviin taiteisiin nähden ovat työläismaailman kansalaiset lapsipuolen asemassa. Raha on ollut se mittari, joka on määrännyt pääsyn taiteen jumalan temppeliin. Ja niinpä ovatkin taiteen hienoimmista ja ylevimmistä saavutuksista päässeet nauttimaan vain työtätekemättömän luokan jäsenet. Siis ne ihmiset, joilla oikeudenmukaisesti ajatellen olisi sellaiseen pienempi lupa. Pienempi lupa sentähden, koska taide itsekin perustuu vain inhimillisen ja hyödyllisen työn pohjalle.

Mutta tuo kaikki, mistä edellä on mainittu, on omiaan todistamaan, että työläispiireissäkin, monien puutteiden keskellä eläen, pyritään myös henkisessäkin suhteessa nousemaan, pyritään nousemaan elämän suurta päivää kohden.

Nouseminen mainitsemissamme merkeissä vaikuttaa myös hyödyllisesti moniin yhteiskunnallisiin kysymyksiin nähden. Merkitseehän henkinen jalostuminen sitä, että havaintokyky ja arvostelukyky myöskin kehittyvät. Ja kun ne kehittyvät, silloin kasvavat myös ihmisten vaatimukset monipuolisemmiksi ja suuremmiksi. Se vie taas ihmisen oikeaan oman asemansa ymmärtämiseen ihmisenä. Hän alkaa aina selvemmin ja selvemmin tuntea, että hyödyllisen työn tekijänä on hänen olemassaololla an tärkeä merkitys. Hän alkaa myös suhtautua vastaisiin elämän kysymyksiin yhä enemmän ennakkoluulottomasti. Ja niin hän alkaa myös käsittää työväen joukkotoiminnan suuren merkityksen.

Valistuneisuus niissä merkeissä, mitä me haluamme sillä työläispiireissä käsittää, ja kaikki henkinen jalous sellaisena, jota eivät sido sotkevat ja hapuilevat haaveet, vaan jonka peruspohjana on terve luonnollisuus, on koko työväenluokalle suurimerkityksellinen. Se tulee merkitsemaan kieltämättä sitä voimaa, jonka uhrautumisesta tullaan uutta ihmiskunnan historiaa kirjottamaan.

Kaarlo Iivonen.

KIRJOTUSKONE, JOKA VOITTAA PIKAKIRJOTTAJAT

Ranskassa on keksitty Stereotypikone, jolla nopeudessa täydellisesti voidaan voittaa pikakirjottajat. Järjestelmä on verrattain helppo ja on koneessa 21 kosketinta, joita voidaan käyttää kuten kirjotuskoneessa sillä erotuksella, että yhdellä lyönnillä aikaansaadaan koko tavu. Koneella tehdyt kokeet ovat antaneet erittäin suotuisia tuloksia, niinpä on saavutettu aina 267 sanaa minuutissa, kun samalla Ranskan käsipikakirjotusennätys on 180 sanaa minuutissa. Mutta koneen kirjotusta voi lisäksi lukea jokainen, joka järjestelmän tuntee, kun sitävastoin käsipikakirjotus on varsin yksilöllistä laatua.

Kööpenhaminassa, jonne keksintö on jo kulkeutunut, toimeenpannaan tässä kuussa yleiset kurssit konepikakirjotuksessa ja lasketaan, että kurssilaiset saavat täydellisen opetuksen ja taitomäärän 100—200 tunnissa, mikä määrä on huomattavasti pienempi kuin se, minkä valtiopäivien pikakirjottajat tarvitsevat tehtäväänsä valmistuakseen.

Näytöksessä, jossa uusi kone on kööpenhamilaiselle yleisölle esitelty, on Polyteknillisen opiston professori A. R. Christensen erikoisesti huomauttanut keksinnön suuresta merkityksestä sekä samalla ihmetellyt sitä taidokkuutta, jolla konepikakirjotuksen vaikea probleemi siinä on ratkaistu.

MIHIN TEOLLISUUDEN KEHITYS JOHTAA

Berliini. — Siemenstad-nimisessä Berliinin esikaupungissa sijaitsevassa Osramin tehtaassa voidaan kolmella koneella valmistaa sataviisikymmentätuhatta sähkölamppua päivässä. Yhdellä koneella, jota huoltamassa tarvitaan vain yksi mies, voidaan nykyään valmistaa yhtä monta lamppua päivässä kuin 60 miestä voi aikaisemmin valmistaa.

Kun kapitalismin vallitessa koneiden kehityksen aiheuttamasta työvoiman säästämisestä hyötyvät vain kapitalistit, niin voidaan kysyä mihin teollisuuden kehitys johtaa nuo Siemenstadin 59 työläistä, joiden paikan tuotannossa on vallannut kone? — Se johtaa heidät joko nälkäkuolemaan tai barrikadeille, on ainoa loogillinen vastaus tuohon kysymykseen.

Päämäärästään tietoisena kohottaa järjestynyt työväenluokka työnsä tulokset oikeaan arvoonsa.

Hyvä farmi myytävänä

Searchmontissa, Ont., aivan kylän keskellä, joki rannassa. Hyvä tie aivan pihaan saakka. Pieni matka rautatieasemalle, kauppapuotiin, postikonttoriin ja kouluun. Maata on 138 eekkeriä, josta peltona noin 35 eekkeriä. Huoneet ovat erittäin hyvät ja tilavat. 8 huoneinen asuinrakennus, uusi tilava navetta. kanala, autotalli ja useampia pienempiä huoneita. Karjaa: 3 hevosta, 2 lehmää, 2 hiehoa, 2 vasikkaa. Maanviljelyskalustoa: niitto- ja haravoimakoneet, perunan nostokone, "diski", aura, kerman erottaja, kirnu, useita tukkireki, ajorekiä, sekä paljon muuta kalustoa.

Ken haluaa hyvää farmia liikepaikalta, jossa on tilaisuus myydä tuotteet kuluttajille, voi saada tarkempia tietoja kirjoittamalla allekirjoittaneelle

Hinta $5,000.00, josta puolet käteen ja loppu $500.00 vuodessa 8 prosentin korolla.

Myöskin on samassa kylässä myytävänä 2 lottia, jotka ovat vierekkäin. Ne ovat rautatien aseman lähellä. Hinta $100.00.

Samoin neljän eekkerin maa, joka on kynnettyä maata. Erittäin hyvä maa juurikasvien viljelykselle. Maantien vieressä, joki on rajana yhdellä sivulla maata. Aivan kylän keskellä. — Hinta $200.00.

Voin myöskin avustaa useampien pienempien farmien ostajia. Maat ovat ostettava suoraan niiden omistajilta.

Tietoja niistä saa osoitteella

T. HOLM
Wabos, A. C. Ry., via Sault Ste. Marie, Ont.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:

Consulate General of Finland,
518 St. Catherine St., W., Montreal
AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — D. J. Cable, 40 King St., St. John, N. B. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — G. W. Törnroos 551 Howe St., Vancouver, B. C. — H. P. Albert Hermanson, 470 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L, Copper Cliff, Ont.

TILATKAA VAPAUS!

Baltic Amerikan Linjalla

on nyt kolmannessa luokassa eri osasto varattuna suomalaisia matkustajia varten. Tämä osasto on äskettäin perinpohjaisesti uudelleen järjestetty ja linja pitää siitä erikoisen huolen.

Linjan kolmas luokka täyttää nyt suurimpiakin vaatimuksia.

Piletti Suomesta Canadaan maksaa ainoastaan

$110.00

KÄYTTÄKÄÄ TÄTÄ HALPAA JA HYVÄÄ LINJAA OMAISENNE TUOTTAMISEKSI CANADAAN

Baltic America Line, 290 St. James St., MONTREAL, QUE.
Baltic America Line, 72 Queen St., West, TORONTO, ONT.
J. V. Kannasto, Box 69, SUDBURY, ONT.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottamalta 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

ALAVON SAUNA ON AVOINNA joka viikon tiistaina, perjantaina ja lauantaina klo 2:sta klo 12 yöllä. 339 Antwerp Ave. Puhelin 1954. P. Alavo. (MKP)

RUOKALA JA MATKUSTAJAKOTI Restaurant and Rooming House, Mooses stoorin vastapäätä, 1206 Durham St., Sudbury. Auki klo 6 aamulla 12 yöllä. Nopea palvelus. Kohtuulliset hinnat. Nestor Puska. (KM)

FORT WILLIAM, ONT.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Mainealta 631 Simpson St. Puhelin 1185 S.

C. A. STENBACK, VALITTAA OSTAJILLE ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

TORONTO, ONT.

PETER HOLAPPA D. C., Ph. C. Lääketön terveys palvelus, tunnit: 2—5, 7—9 ja sopimuksella. 660-A Bloor St., W., Trinity 5066.

RUOKAA ASUNTOA JA KAHVIA Olivia Kauhanen, 47 Widmer St., Toronto, Ont. (M)

PORT ARTHUR, ONT.

KELLOSEPPÄ. KAIKKEA KELLOja kultaseppän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur, Ont.

AARNION LIHAKAUPPA 319 BAY St. Saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. Puhelin 1724 N. J. Aarnio.

PALLORUUMASSA, 318 BAY ST., on tupakkaa ja virvotusjuomia. Alex Mäki.

OTAN VASTAAN KELLOJEN korjausta. Työ hyvä, hinnat halvimmat. 35 Center St., Port Arthur, Ont. A. Tulkki. (M)

SOO, ONT.

HIEROJA K. A. LEINO ANTAA reumatismi-, vatsa-, y.m. hierontaa. 336 Albert St., West, Soo, Ont., Raivon talo.

TIMMINS, ONT.

ENSILUOKKAISTA KELLOJENkorjausta. Fred Whitford, vastapäätä postikonttoria, Timmins.

NIAGARA FALLS, ONTARIO.

ASUNTOA JA RUOKAA, NIAGAra Falls, Ont., 551 Ellis St. Tarjoaa Mrs. Johnson.

Karjalan maanviljelysosuuskunta "Säde"

valtuutettuna toimii tästä lähtien J. Oksanen, Kirkland Lake, Box 8, Ontario. (45)

V. AHON
PARTURILIIKE, PALLOHAALI JA TUPAKKAKAUPPA
sijaitsee
78 LANG ST., COBALT, ONT.
Samassa paikassa ruokaa saatavana aterioittain ja viikottain. — Huoneita vuokrataan.
Toverillinen kohtelu.
Mrs. Korhonen.

A. NIEMI,
Tähti kaupan yläkerrassa.
Tel. 499. — Box 2034. — Sudbury.
Valokuvaustyötä kaikesta lajista, suurennuksia ja raamia.

Dr. L. A. Johnson
Suomalainen Hammaslääkäri
1925 Queen St., E., Toronto, Ont
Kippendavie Avenuen kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavie.
Puhelin Howard 4788.

Liha- ja Ruokatavarakauppa.
71 Cedar St. — Sudbury, Ont
Telephone 844. — Box 524.
NIEMI & VALKEAPÄÄ

PALLOHAALI
Puhdas ja ajanmukainen miesten oleskelupaikka. Tupakkaa ja virvokkeita myös saatavana.
Omistajat
H. VALSI ja J. KESKI
77 4th Avenue Timmins, Ont.

Sudbury

Soittokunnan harjotukset pidetään Liberty-haalilla ensi torstai-iltana kello seitsemältä. Jokainen soittaja aikanaan saapuville. — J.

Vapaat tanssit Liberty-haalilla tänä iltana. Kaikki tervetulleita.

Vapauden johtokunnan kokous pidetään liikkeen konttorissa torstain, t.k. 21 p. iltana.

V.- ja u.-seura Kisan ylimääräinen kokous pidetään Liberty-haalilla ensi torstai-iltana kello yhdeksältä. Käsiteltävänä on eräs varsin tärkeä seikka. Jäsenet, pitäkääpä kokouspäivä ja kokouksen alkamisaika mielessänne. — P.

Painikilpailuihin, jotka Kisan järjestäminä suoritetaan Liberty-haalilla ensi perjantain ja lauantain iltana alkaen puoliyhdeksältä kumpanakin iltana, on ennemmin mainittujen lisäksi ilmottautunut seuraavat niskanvääntäjät: H. Reinikka Timminsin Ilosta; O. Lind, S. Solkela ja M. Laitinen Beaver Laken Jehusta; Onni Rautio Creighton Minen Yrityksestä; Välimäki, Lehtelä, Laine, Pernu ja Sankala toimeenpanevasta seurasta.

Tilaisuuteen myydään kolmen eri hintaisia lippuja: näyttämölle painimaton viereen varattu paikka maksaa 75 senttiä; varattu paikka salissa 60 senttiä; seisomalippu 50 senttiä. Kumpaakin iltaa varten on ostettava eri lippu. Lippuja on etukäteen saatavana Sudburyssa Seppälän saunalla, poikatalolla ja Liberty-haalin talonmieheltä; Copper Cliffissä J. A. Seppälältä; ja Garson Minella Onni Mäeltä.

Ken tahtoo seurata näitä mielenkiintoisia painikilpailuja, tekee viisaasti hankkimalla itselleen pääsylipun hyvissä ajoin. — X.

Kalliinlainen kalakukko. Viime lauantaina myytiin Liberty-haalilla akkain ja poikain juhlissa kalakukko, jonka myyntihinta "Savon" markoissa tekee — Vapauden rahanvälitystoimiston nykyisen kurssin mukaan — 14,450.74. Kukosta kilpailivat tytöt ja ukot sekä akat ja pojat. Kilpailussa suoriutuivat ensiksimainitut voittajina.

Terävän syytös huomattu aiheettomaksi. Wanupin suomalaisten farmarien Terävän ja Mannisen välisen jutun, joka oli äskettäin käsiteltävänä Sudburyn piirin kevätkäräjillä, ja josta aikaisemmin on tässäkin lehdessä mainittu, on tuomari Kelly huomannut aihettomaksi.

Tuomiota julistaessaan sanoi tuomari Kelly muun muassa: "Vaikka ampuma-aseitten käyttämistä on pidettävän hyvin raskauttavana seikkana, niin asianhaarat tähän juttuun nähden ovat poikkeukselliset. Vastaaja on pienikokoinen mies, paljoa heikompi voimiltaan kuin Pelto. Terävä ja Pelto tunkeutuivat luvatta Mannisen asuntoon, eikä läheisyydessä ollut poliisia, minkä puoleen olisi voitu kääntyä. Kanteeseen ei kantajalla näin ollen ollut aihetta."

Chester Conklin on ennen ollut ilveiliä sirkuksessa ja nyt on ilveiliä filmissä. Charlie Murray on toinen filmi maailman ilveiliä. Kuvassa "McFadden's Flats", joka näytetään Regent Teatterissa Maanantaina, Tiistaina ja Keskiviikkona, voi nähdä nämä kaksi yhdessä. Ei ole tämän kuvan vertaista. Samana iltana näytetään "Hot Lightning". Olette aina terve tulleita Regentiin. (Ilm.)

Farmi myytävänä

92 eekkeriä maata, 18 eekkeriä peltoa, hyvä metsä, navetta 25x60, sauna 13x22. Navettaan tulee paino vesi. Hyvä kalavesi . Paikka on järven ja joen niemessä. Hyvät suomalaiset naapurit. Kauntin tien vieressä, 3 mailia asemalle, Nairn. Hinta $950.00. Myydään heti ensimäiselle ostajalle. Paikka on Nairn Centre, Ont., Canada.
Ilmoittaa voi omistajalle osotteella:

Otto Salo,
225 St., 110 Ave., Queens, L. I., N. Y. (47)

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

The Readers of the Vapaus

Patronize only those concerns that advertise in the Vapaus and encourage their neighbors to do likewise. In this way we support our own concern and also enable it to serve the advertisers for their money's worth.

We have built our organization through co-operation by which means only we can further develop it. For that reason, let us not forget the Vapaus advertisers.

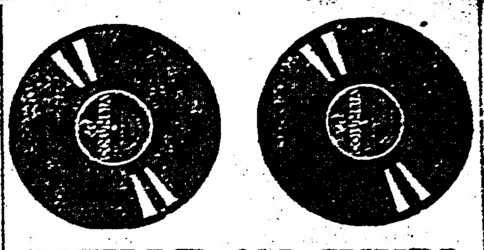

MEILLE ON JUURI NYT SAAPUNUT

toinen lähetys VICTOR suomalaisia levyjä American puolelta.

10 tuuman levyjä $1.00

Alfred Tanner, baritooni
26 VF Eduskunnasta tammikuulla I ja II osa
1 VF Siirtolaisen meno
Siirtolaisen paluu
2 VF Puhelimessa I osa
Puhelimessa II osa
3 VF Viimeinen lautta
Kymmenen pientä neekeripoikaa
4 VF Jannen hanuripolkka
Tuhatjärvien lumien maa
5 VF Nuijalan talkoopolkka
Oi sa hellä Helsinkimme

Jean Theslöff, baritooni
12 tuuman levyjä $1.75
20 VF Volgan lauttamiesten laulu
Sotaveikot

Columbian uusia levyjä, 10 t. 75c.

Leo Kauppi, baritooni
65 FC Helmi ja Kalle
Kuuliaiset Kottilassa

Martti Similä, baritooni
66 FC Marjalunnin Jussi
Härmän pojat

Walfrid Lehto, tenori
67 FC Aikoja entisiä
Heilini soitteli

Columbia soitto kvintetti
68 FC Kaki valssi
Kevät Suomen metsässä
69 FC Kosovo valssi
Runoilian unelma, valssi

Pyydämme että ne, joille me lähetimme takaisin rahan, lähettäisivät uuden tilauksen niin pian kun mahdollista. Me täytämme ne tilaukset ensimäisenä.
Me lähetämme tilauksia ympäri Canadan.

THE
Columbia Music Store
131 Lang Street, Cobalt, Ontario.

TALO MYYTÄVÄNÄ

Hyvät rakennukset, kolme lottia, kanahuone 250:lle kanalle, lehmänavetta, autotalli ja sauna, hyvä kaivo ja hyvä vesi. Myydään heti. Käykää lähemmin kysymässä.

Mrs. Anna Avelin,
37 Regina Avenue, Jumbo Garden, Port Arthur, Ont.
Postiosote: 1 Algonquin Avenue.

ILMOTUS

MONTREALIN UUSI SAUNA
avoinna joka
Keskiviikko ja Lauantai kello 4:stä iltapäivällä
Huoneita ja ruokaa samassa paikassa
243 St. Antoine St., Montreal, Que.
A. Ranta. (M)

TÄMÄ VAPAUTTAA MUNUAIS- JA VESIRAKKOVAIVOISTA

Tässä on tervetullut huomautus niille jotka kärsivät munuais- ja rakkovaivoista — ikäviä, painavia tuskia selässä, usein ylösnousua öisin voiman menetystä, heikot pakoittavat hermot, päänsärkyä, huimausta ja muita samantapaisia ilmiöitä. Nuga-Tone tuo elinvoimaa, vahvistaa kaikki hermot ja lihakset, tuo uutta elämää ja voimaa tärkeimmille elimille, sekä yleensä parantaa terveyttä.

Mr. John Chase, Kelly, La., kirjottaa: "Ennenkuin rupesin käyttämään Nuga-Tonea olin toisinaan aivan nääntynyt. Minun oli noustava ylös 1—4 kertaa yössä virtsarakon vaivojen takia. Sen jälkeen kun olen nauttinut Nuga-Tonea olen levännyt yöt rauhallisesti ja Nuga-Tone on yleensä tehnyt minulle hyvän vaikutuksen. "Nuga-Tonen tulee antaa teille yhtä hyvät tulokset tai se ei maksa teille mitään. Kaikki rohdoskauppiaat myyvät sitä. Ensimäinen pullollinen tulee todistamaan sen arvon; mutta olkaa varma että saatte Nuga-Tonea. Sijaisnineet ovat epäluotettavia.

Parturiliikkeeni

sijaitsee
Durham Street. — Sudbury. Ont
Naisten työtä tehdään samassa paikassa. **IVAR SALO.**
SUDBURY. ONT.

Aaron Linder

Hyvin tunnettu chicagolaisen valokuvien taidemaalaus ja isonnusliikkeen edustaja tulee olemaan Port Arthurissa ja ympäristöllä jonkun aikaa ottaen valokuvien suurennustyötä vastaan. Postin kautta voidaan myöskin lähettää isonnustyötä, osotteella Box 393, Port Arthur, Ont. Huom.! Kuvat valmistetaan siten vaatteenpäälle, että ne voi kääriä rullalle Suomeen lähetystä varten. Kaikki työ taataan.

Canadan Suomalaisten Työläisten Urheiluliiton vuotuiset

Painikilpailut

KARL LEHDON LAHJAVYÖSTÄ
SUDBURYSSA, LIBERTY HAALILLA
TÄMÄN KUUN 22 ja 23 P., ALKAEN KLO 8.30 ILLALLA

Kilpailut suoritetaan neljässä sarjassa: alle 140 lb., alle 155 lb., alle 170 lb., ja yli 170 lb.
Kilpailijoita saapuu Torontosta, Soosta, Pohjois-Ontariosta ja tämän ympäristön v.- ja u.-seuroista.
Jännittäviä otteluita tulee tapahtumaan.
Pääsy: Näyttämölle 75c; saliin, numeroidut paikat 60c. Seisomapaikat 50c.

TANSSIA LOPUSSA
Mrs. Ledingham'in 4-henkinen orkesteri soittaa.
V.- JA U.-SEURA KISA.

Sudburyn Ukrainian
Lasten Mandoliiniorkesteri ja Kuoro
esittävät

Suuren Konsertti-ohjelman

Ukrainian Haalilla
TORSTAINA, HUHTIKUUN 21 P. ALKAEN KLO 8 J. PP.
Hyvä musikaalinen ohjelma. — Kauniita Ukrainian kansanlauluja.
SISÄÄNPÄÄSY 50c. — KAIKKI TERVETULLEITA!

REGENT

SUDBURYN HIENOIN
MAAILMAN PARAS COMEDY.
Charles Murray ja Chester Conklin

Ei ole kahta toista näyttelijää jotka voivat naurattaa teitä enemmän kuin nämä kaksi. Ennemmin olette nähneet ne siten, että ovat olleet eri kuvissa, mutta nyt saatte tilaisuuden nähdä ne samassa kuvassa. Saatte nauraa itsenne kuoliaaksi. Paras comedy kuva joka on koskaan valmistettu.

Myöskin "HOT LIGHTNING" ja muita hyviä kuvia.
Regentin kuuluisa orkesteri.
Vapauden-lukijat ovat aina tervetulleita
Ensi Torstaina ja Perjantaina ihmeellisen hyvä kuva
"BEAU GESTE"
Iltapäivä näytäntö 2.30 — Illalla 8.30.

UUSI
Työläisten Koti

Puhtaasti laitettua ruokaa ja siistejä huoneita saatavana kohtuullisilla hinnoilla.

Suomeen matkustavia neuvotaan maksutta pilettien ostopaikkoihin kaikille linjoille. Jos ilmotatte edeltäpäin millä junalla saavutte Montrealiin, niin olemme teitä vastassa asemalla.

Mrs. ja Mr. PAJU,
21 Overdale Ave. Montreal, Que.
Puhelin: Upt. 65 38 W.

R. W. Demorest

Maamittari — Vuori-insinööri
Huron Chambers,
SUDBURY, ONT.
Suomalaiset voivat jättää tilaukset mittauksista, kartoista y.m. minulle.
R. W. DEMOREST,
Sudbury, Ont.

Osuusruokala

Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.
FINNISH CLUB
Box. 297. Kirkland Lake, Ont.

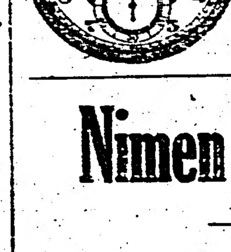

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
Sudbury, Ont.
—Box 1873—
9 Durham St.

Nimen muutos

Nimeni joka on tähän asti ollut Ensio Kämäräinen, tulee tästä lähtien olemaan
Ensio Laine,
Creighton Mine, Ont.

Helsingin Työväen Säästöpankki

Postiosoite: Suomi, Helsinki. Sähköosoite: Työpankki.

Omat varat 6.500,000 mk. — Hoitovarat yli 100,000,000 mk.
MAKSAA KORKOA:
Säästötilillä 7 ½ pros. — Juoksevalla tilillä 6 pros.

Helsingin Työväen Säästöpankki on yleishyödyllinen rahalaitos. Se on nuoresta ijästään huolimatta maan kehityskykyisin ja kooltaan neljäs järjestyksessä maan kaikista säästöpankeista. Se on työväestön omistama ja hallitsema ja sen varat sijoitetaan luotettavasti ja varovaisesti, riittävää vakuutta vastaan tyäväenluokkaa hyödyttäviin tarkoituksiin. Mitään luottotappiota ei säästöpankki koskaan ole kärsinyt.

Säästöpankki on aina nauttinut siirtolaistenkin luottamusta ja sen hallussa on nytkin miljooniin nousevat summat näiden talletuksia. Talletuksia voi sille lähettää paraiten postitse sisäänkirjoitetussa kirjeessä ja mieluimmin pankkishekin muodossa, tahi yleisten rahanvälitysliikkeiden välityksellä. Rahat saatuaan lähettää säästöpankki niistä tallettajalle kuitin sekä vuosittain tiliotteen.

Säästöpankki lähettää pyynnöstä viimeisen vuosikertomuksen toiminnastaan jokaiselle sitä haluavalle.

TRÄPPÄRIT HUOM.!

10,000 vesirottaa halutaan. Maksan erittäin korkeaa hintaa hyvistä rotista. Tuokaa ja lähettäkää postissa tai expressissä. Hinnoituksen saatte paluupostissa tai sähkösanomalla ja nahat pidetään erossa siksi kunnes saamme teiltä kuulla. Kaikista muista turkiksista maksan päivän korkeimman hinnan.
Ostan myös hevosen, vasikan, lehmän y.m. nahkoja.

WM. HOTTI
Box 1988, SUDBURY, Ontario.
Dixon Block, huoneusto 8, Queen's Hotellin vieressä, vastapäätä markettia.

ALGOMA STEAM BATH AND BOTTLING WORKS

146 Algoma St., South. — Port Arthur, Ont.
—— Suositellaan ——
HÖYRY-, SUIHKU-, AMME- JA HÖYRYKAAPPIKYLPYJÄ
Auki joka arkipäivä kello 1—12 yöllä
Virvotusjuomatilaukset lähetetään kotiin tilattaessa
PUHELIN 2400 N.

AMMATTITAITOINEN RÄÄTÄLI
J. E. EIMES
ottaa vastaan kaikkea räätälin alaan kuuluvaa työtä. Liikkeeni on lähellä suomalaista haalia 4th Ave. 58 Timmins, Ont., Box 1761.
HUOM.! Uudet näytteet kankaista ovat saapuneet.

SANDVIKEN

Alkuperäisiä ainoastaan jos on tämä tavaraleima

TYÖKALUJA — SAHOJA — VIILOJA
"Kala ja Koukku" laatua
Ei mikään niin tasaisesti terota — erittäin ohut selkä — notkea — helppo käyttää — terävät hampaat ja hyvin valmistetut.
Ainoat valmistajat
Sandvikens Jernverks Aktiebolag Ruotsissa

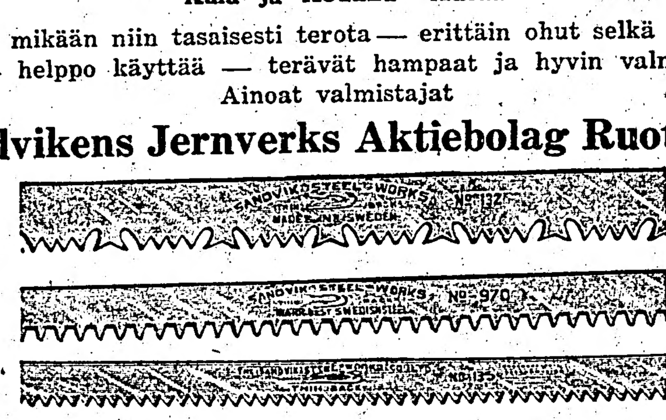

On paljon myynnin alaisena jäljennöksiä meidän malleistamme ja tehdaslaji numeroistamme.
Pitäkää varanne että saatte alkuperäisiä Sandviken sahoja joissa on "kala ja koukku" tavaraleima.
Sandviken Sahasetti No. 220, patenteerattu 1926.

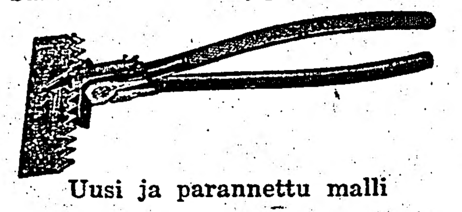

Uusi ja parannettu malli
100 pros. ensiluokkainen Web ja käsisahojen hampaitten asetuspihti. Tehty Sandvikin parhaimmasta teräksestä.
Älkää sekoittako näitä saksalaisen mallin kanssa.
Nämä todelliset Sandvik sahat ja työkalut ovat kaikissa suuremmissa kaupoissa myytävänä. Jos ette saa niin kirjoittakaa meidän ainoalle akentille.

SANDVIK CANADIAN LIMITED
20 ST NICHOLAS ST MONTREAL P.Q.

HAMMASLÄÄKÄRI
Tri Wood
Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päälystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139.
Sudbury — Ontario.

Tri H. KOLJONEN
Phone: Konttori 1588. Koti 1765
Osote: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

Erik Piiraisen
Parturiliike, Tupakkakauppa ja PALLORUUMA
sijaitsee
57 LANG STREET, COBALT, ONT.
Naisten hiuksia myös leikataan.

100 JALKAA LAPAMATOJA

enemmänkin tulee usein Alve-Satsin nautittua

Arvoisa Apteekkari: Nöyrimmät kiitokset siitä lapamatolääkkeestä jonka minä tilasin. Sillä ei lähtenyt varsin 200 jalkaa, mutta yli 100 jalkaa varmasti ja nyt olen niinkuin toinen mies. Ne lääkkeet teki tehtävänsä, olen sydämellisesti kiitollinen Piirsi Kalle Mäki, Augusta, Mont.

ALVE-SATSI: Apteekkari Lignellin erityinen keksintö, KAKSINKERTAINEN VOIMA. Tämä lääke tappaa varmasti lapamadot ja kaikki vatsassa olevat madot. — Matojen yleiset tuntomerkit ovat seuraavat: Vääntelitä rinnan alla, muuttuvaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, kuin myöskin ruokahalun puute, vatsan täyteläisyys, oksentaminen tai taipumus oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon vähentyminen ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa. Monet kärsivät tätä yleisesti tuloksena sopimattomasta ruokajärjestelmästä ja moni joka on sairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä tuskilleen, varmasti kärsii madoista, vaikkei niitä ole näkynytkään tarvetta tehdessä. — Tämä LAPAMATOLÄÄKE on tullut tunnetuimmaksi ja suosituimmaksi kuin mikään muu suomalaisten myymä ja valmistama lapamatolääke Amerikassa.

LIGNELLIN ALVE-SATSI
(Kaksinkertainen voima) — Lääke voidaan nauttia ilman lääkkeen maksua tuntematta. — Lähetetään postimaksuineen $1.50 hinnalla, täydelliset ohjeet mukana.
—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—
P. A. LIGNELL CO. Superior, Wis.